Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

48 йил чиқиши № 260 (13.522). 13 НОЯБРЬ 1966 йил ЯКШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

Мамажон Дадажонов издошлари

«ЎЗБЕКИСТОН»ДА 411 ТОННА

Серсув республикамиз, Иттифоқимиз бўйлаб ажойиб хушхабар тарқалди: Андижон области, Ленин районидаги Ильич номли колхоз механизатори Ҳафиз Полвонов тўрт қаторли «Ўзбекистон» агрегатида ҳозирга қадар 411 тонна «оқ олтин» терди. Ҳали пахта йиғим-терими ниҳоясига етгани йўқ. Ҳафиз Полвонов тағин ҳам ғайрат кўрсатиб пахта далаларида жавлон урмоқда.

Машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажоновнинг оташин чақириғига «лаббай» деб жавоб берган дала гвардиячилари сафида Ҳафиз Полвонов ҳам бор. У ўз меҳнатида ажойиб муваффақиятга эришди. Механизатор Полвонов бу юксак кўрсаткичга «Ўзбекистон» машинасининг бошқа терим агрегатларига нисбатан катта афзалликларга эга эканлиги туфайли эришди.

Ҳафиз Полвонов машина бункеридан тўкилган 411 тонна пахтани қўлда йиғиштириб олиш учун 150 та тажрибали теримчи керак бўлур эди. Механизациянинг шарофати ана шу мисолдан ҳам очиқ-ойдин кўриниб турибди.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТУРКМАН 1966 АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ

ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

ТУРКМАНИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ДЕКАДАСИ ОЧИЛДИ

Совет ҳокимиятининг элликинчи юбилей йили Тошкентда катта ва қувончли байрам билан бошланди — 12 ноябрда бу ерда қардош Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси Ўзбекистон бўйлаб тантанали юриш бошлади.

Декада қатнашчиларини бутун мамлакат табрикламоқда. Бу декада совет кишиси қалбининг тўридан жой олган халқларнинг бузилмас ленинча дўстлигини тараннум қилади. Зилзила оқибатида емирилган шаҳарни тиклаш, Совет Ватани халқлари қардошлигига абадий гўзал ёдгорлик ўрнатиш учун Тошкентдаги бутуниттифоқ хашарига тўпланган москваликлар ва ленинградликлар, киевликлар ва минскликлар, барча республикаларнинг вакиллари тошкентликлар билан бирга туркман халқи намояндаларига қизғин салом йўлламоқдалар.

Декада ёрқин, чинакам халқ тантанаси билан бошланди. Санъат саройидан тортиб, бутун шаҳар бўйлаб ранг-баранг безакларга бурканган от сайри чўзилган эди. Олдинги сафдаги ўйноқи арғумоқда туркман адабиётининг отахони Маҳтумқули — СССР халқ артисти Омон Қулмамедов ўтади.

Академик катта опера ва балет театри олдидаги майдонда туркманистонлик меҳмонларни буюк Алишер Навоий — СССР халқ артисти Олим Хўжаев кутиб олади. Шоир қуйидаги сатрларни тараннум қилади:

Хуш келибсиз жигарим,
марҳабо, кўз устига.
Пойтахтим яшнаш, саҳроваш
бўз устига.
Шеърият кошонаси санъат
саройига юр,
Юрт бахтидан кулайлик,
сўз тўйиб сўз устига.
Азиз туркман қардошлар,
шоҳим тўри сизники,
Муҳаббатга лиммо-лим
қалблар кўри сизники.

Хуш келибсиз, дўстлар! — деди шоир. Шу саройнинг эшиклари сизлар учун кенг очиқ. Бизнинг юрагимиз, бизнинг уйларимиз, қалбларимиз сизлар учун очиқ. Салом, азиз дўстлар! «Салом, ассалом!» — туркман биродарлар шарафига Ўзбекистон ва Туркманистон халқ артисти Комилжон Отаниёзов яратган ана шу қўшиқ сўзларини такрорлайди. Маҳтумқули ўз ҳамкасбига дўстлик ҳақида ёзилган шеърлар билан жавоб қайтаради.

Карнай ва сурнайлар тантанавор янграйди. Катта телпак кийиб олган йигитлар рақсга тушиб кетишади, ўзбек раққосалари эгнидаги шойи-атласлар офтоб нурида кўзни қамаштиради.

Қардош халқларнинг буюк шоирлари ҳаммани декадани очиш маросимига таклиф этадилар.

Кечқурун соат олти... Театрнинг байрам либосида безатилган залига Тошкент меҳнаткашларининг вакиллари, қардош республика намояндалари тўпланишди. Саҳнанинг тўрида ҳаммага таниш бўлиб қолган декада эмблемаси кўзга ташланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. Г. Ляшченко, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдураззоқов, С. Р. Расулов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, М. З. Мирзаахмедов, А. Р. Хўжаев президиумга чиқиб ўтирадилар.

Президиум столи ёнида Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Овезов, Туркманистон ССР Министрлар Совети Раиси М. Гапуров, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Н. Рыков, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Я. Хулбердиева, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Х. Назарова, Туркманистон ССР маданият министри К. Сейтлиев ўтирибдилар.

Туркманистон ва Ўзбекистон идеология муассасалари ва ижодий союзларининг раҳбарлари, таниқли адабиёт ва санъат арбоблари ҳам президиумга чиқишади.

Тантанали йиғилишни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов очади. СССР давлат гимни янграйди. Болалар декада қатнашчиларига гулдасталар тақдим этадилар.

Минбарда машҳур ўзбек кинорежиссери, СССР халқ артисти Комил Ёрматов. У, республика ижодий интеллигенциясидан декада қатнашчиларига самимий салом топширади.

Декаданинг қувончли гўзал кунлари ҳозир ҳаммамиз орзиқиб кутаётган умумхалқ байрами билан — эзгу марра — тўрт миллион тонна пахта терилиши билан бир пайтга тўғри келганлиги, деди К. Ёрматов, символик бир воқеадир. Декада совет халқлари дўстлигининг кучини, ленинизм ғояларининг кучини бамисоли тағин ҳам ёрқинроқ тараннум этаётгандек бўлмоқда. Бизнинг ғалабамиз ҳам ана шу буюк кучнинг шарофатидир. Декада юбилей йилининг календарини ғоят символик равишда бошлаб бермоқда. Дарҳақиқат, халқлар дўстлиги бизнинг мамлакатимизни тинчлик ва демократиянинг енгилмас таянчи, бутун инсониятнинг энг яхши орзу-умидлари маконига айлантирувчи бениҳоя зўр кучдир.

СССР халқ артисти Бозор Омонов сўз олади. [illegible]

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади.

Азиз ўртоқлар! Азиз туркман қардошлар! — дейди у. — Бугун элимизда катта ва шодиёна байрам — туркман адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги декадаси очилмоқда. Ўзбекистондаги барча меҳнаткашларнинг бутун фикри-зикри ва эътибори ўн кун мобайнида ана шу байрам билан банд бўлади. Бу байрам қардош халқларимиз тарихига олтин саҳифа бўлиб киради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан сизларни декаданинг очилиши билан табриклашимга ва сиз, азиз меҳмонларга ва сизлар орқали бутун туркман халқига бизнинг чин кўнгилдан чиққан табрикларимизни ва энг яхши тилакларимизни топширишимга ижозат бергайсиз.

Азиз туркман қардошлар, ўзбек халқи сизларни қучоқ очиб, зўр ва самимий меҳр-муҳаббат билан, чуқур иззат-икром билан кутиб олмоқда. Сизлар бизнинг ҳузуримизга келганингиздан бахтиёрмиз ва сизларни энг азиз меҳмонлардек эъзозлаб қарши оламиз.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов Тошкентга келган қардош Туркманистон раҳбарларини, шу республиканинг таниқли адабиёт ва санъат арбоблари — Берди Кербобоев, Боқи Сейтақов, Омон Қулмамедов, Майя Қулиева, Сўна Муродова, Вели Мухатов, Аннагул Аннақулиева, Хидир Аллануров, Олти Карлиевни, декаданинг барча қатнашчиларини қизғин табриклайди.

Бизда ажойиб анъана бўлиб қолган қардош совет халқларининг адабиёт ва санъат декадалари, деб таъкидлайди Ш. Р. Рашидов, мақсадларимизнинг бирлигидан, маданиятларимизнинг бирлигидан ва улар бир-бирларини ўзаро бойитиб бораётганлигидан бир нишонадир. Бу декадалар совет халқлари улуғ ва бузилмас дўстлигининг, партиямиз тарбиялаб вояга етказган дўстликнинг ёрқин тимсолидир.

Бизнинг кучимиз мана шу дўстликдадир. Улуғ Октябрь ғоялари шу дўстликда ўзининг жонли ифодасини топган. Бу дўстлик абадий барҳаёт Ленин васиятларининг рўёбга чиққанлигидир.

Совет халқларининг дўстлиги ҳамма синовлардан ўтди, чиниқди, мустаҳкамланди ва ҳар қандай тўсиқларни бартараф этишда ҳамда зафарли суратда коммунистик жамият қуришда қудратли куч бўлиб қолди.

Тошкент бошига оғир табиий офат тушган пайтда Туркманистон республикаси биринчилар қатори Ўзбекистон пойтахтига қардошлик ёрдамини берди. Бугун қаҳрамон туркман бинокорлари Ватанимиздаги барча қардош республикаларнинг намояндалари билан биргаликда, ўзбек бинокорлари билан ёнма-ён туриб мамлакатнинг энг гўзал шаҳарларидан бири бўлиб қоладиган янги Тошкентни бино қилмоқдалар. Туркман халқининг ана шу шижоати учун, ана шу самимий ва беғараз ёрдам учун сиз азиз дўстларга кўпдан-кўп раҳмат!

Қардош халқларимизнинг дўстлиги қадим замонлардаёқ бошланган. Бизнинг халқларимиз азалдан ёнма-ён яшаб келганлар, бир-бирларига қардош тилларда гаплашадилар, улуғ рус халқининг тили иккала халқнинг иккинчи она тили бўлиб қолган. Бизнинг урф-одатларимиз ва турмуш тартибимиз бир-бирига жуда ўхшаб кетади.

Серсув Амударё қадим замонлардан бери туркман билан ўзбекни иноқлаштириб келган. Халқларимизнинг кўҳна маданияти дўстлик ва қардошлик иплари билан боғланган. Бизда ҳурмат қозонган ўлмас Маҳтумқули Хоразм элида таълим олган, туркманлар эса, Алишер Навоий тўғрисида афсоналар тўқиганлар, уни севиб Мирали деб атаганлар.

Лекин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан сўнг халқларимиз ўртасида чинакам, порлоқ ва кўп қиррали дўстлик вужудга келди. Ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси туфайли бу дўстлик ҳақиқий қон-қардошликка айланиб кетди.

Октябрнинг нурафшон қуёши халқларимизга равшан уфқлар очиб берди, янги, озод, қувончли ва бахтиёр турмуш йўлини ёритди.

Совет халқларининг қардошлик оиласида, партиянинг синалган раҳбарлигида республикаларимиз социал тараққиёт чўққиларига кўтарилди, социализмнинг Шарқдаги ёрқин ва жозибадор машъалларига айланди.

Шонли Туркманистон Совет Социалистик Республикаси қандай ўсаётганлигини, янги-янги иншоотлар қураётганлигини, кўркамлашиб бораётганлигини Ўзбекистон меҳнаткашлари зўр эътибор билан кузатиб бормоқдалар. Биз Туркманистондаги қурилиш суръатларидан қувонмоқдамиз, бу суръатлар — бутун мамлакатга машҳур.

Сизлар Қоракумга нақадар кенг кўламда ҳужум қилиб, чўлу-биёбонни гуллаб-яшнаб турган воҳага айлантираётганингиздан биз қойил бўлмоқдамиз. Сизнинг индустриянгиз гуркираб ўсаётганлиги билан биз ҳам фахрланамиз. Ўзбекистон сингари Туркманистон ҳам ўтмишда арзигулик саноатга эга эмас эди. Ҳозир эса, Ашхобод, Красноводск, Небитдоғ, Чоржўй ва Туркманистон ССРнинг бошқа кўпгина шаҳарлари кўп тармоқли саноатга эга бўлган йирик индустриал марказлар бўлиб қолди.

Ўзбекистон ва Туркманистон индустрияси яқин ҳамкорликда ўзаро ёрдам туфайли ривожланиб бормоқда. Туркманистондан олинаётган автомобиль бензини ва дизель ёқилғиси, битум ва ойна, ўғит ва хом ипак, хом тери ва кабель буюмлари республикамизнинг иқтисодий турмуши учун катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Биз ҳам ўз томонимиздан пахта териш машиналарини ҳамда қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш учун зарур бўлган бошқа техникани, тўқимачилик ва электр-техника ускуналарини, экскаваторлар, кранларни ва индустриямизнинг бошқа маҳсулотларини зўр қувонч билан қардош Туркманистонга юбориб турибмиз.

Туркманистон қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг айниқса пахтачиликни ривожлантиришда эришган янги-янги муваффақиятлари тўғрисидаги ҳар бир хушхабарни биз зўр мамнуният ҳис-туйғулари билан кутиб олмоқдамиз. Туркманистон ССР мамлакатда «оқ олтин» етиштирувчи энг йирик республикалардан бири бўлиб, ана шу қимматли хом ашёни тайёрлаш жиҳатидан Иттифоқда иккинчи ўринда турибди.

Бу йил Туркманистон пахтакорлари фидокорона ва қаҳрамонона меҳнат натижасида давлат омборларига 600 минг тонна, яъни пландагига нисбатан 130 минг тонна кўп пахта топширдилар.

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан қардош туркман халқини улкан пахта хирмони учун курашдаги ана шу зўр ғалаба билан чин кўнгилдан табриклашимга ижозат бергайсиз.

Биз сиз азиз дўстларга шуни хурсандчилик билан маълум қиламизки, Ўзбекистон пахтакорлари ҳам ўзларининг интернационал бурчини шараф билан бажармоқдалар. Бу йил улар ўзларининг социалистик мажбуриятларини ошириб бажариб қўйдилар ва ҳозир Ватанга 4 миллион тонна пахта бериш учун жонбозлик билан курашмоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси — пахтакор республикаларимизнинг коммунизм моддий-техника базасини яратишга қўшган катта ва салмоқдор ҳиссасидир. Буларнинг ҳаммаси — республикаларимиз қишлоқ хўжалиги барқ уриб равнақ топаётганлигининг тимсолидир.

Азиз дўстлар! Халқ маданиятининг даражаси у эришган социал тараққиётнинг энг ёрқин кўзгусидир. Ҳозирги Туркманистон кўпдан-кўп мактаблар, олий ўқув юртлари бўлган ёппасига саводхонлар республикасидир.

Истеъдодли туркман халқининг адабиёти билан санъати барқ уриб камол топмоқда. Атоқли туркман ёзувчилари ва шоирларининг, композиторлари ва рассомларининг, театр ва кино арбобларининг номлари бутун мамлакатга машҳур бўлиб кетган. Уларнинг ижоди барча совет халқларининг мулкига айланиб қолган.

Бизда, Ўзбекистонда туркман адибларининг асарлари кўп нусхада нашр этилмоқда, Туркманистонда яратилган спектакллар ва кинофильмлар зўр муваффақият қозонмоқда. Бу декада халқларимиз маданиятини янада ривожлантириш йўлида олға қўйилган яна бир қадам бўлади, қон-қардошлигимиз, дўстлигимиз, биродарлигимизнинг ёрқин намойишига айланади.

Азиз ўртоқлар! Тантанали мажлисимиз бошланишидан олдин Ўзбекистон пойтахтининг марказий кўчаларидан туркман халқининг намояндалари юриб ўтишди. Театрлаштирилган бу ёрқин юриш тошкентликларда унутилмас таассурот қолдирди. Сизнинг юришингизни Тошкент аҳолиси нақадар самимият билан қарши олганлигини, сиз, азиз дўстлар, ўз кўзингиз билан кўрдингиз. Сизни театр биноси олдида нақадар тантанали ва байрамона кутиб олишганини ўзингиз кўрдингиз. Бу — унутилмас, ҳаяжонли манзара бўлди.

Ҳамма ерда, бутун ўзбек диёрида сизларни ана шундай самимий кутиб олишади. Сизларни ҳар бир шаҳарда, ҳар бир қишлоқда, ҳар бир хонадонда интизор бўлиб кутмоқдалар. Ҳамма эшиклар ва қалблар сизлар учун бажонидил очиб қўйилади.

Ўзбекистон меҳнаткашлари сизларни қардошларча кучиш билан ўзларини бахтиёр деб биладилар. Улар сизнинг гўзал санъатингиз билан мамнун бўлиб танишадилар, сизларга ўз турмушларини гапириб берадилар, сизларни хурсандчилик ва сахийлик билан кутиб оладилар.

Биз, туркман ва ўзбек ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, артистларининг ижодий учрашувларидан ҳам кўп натижалар кутмоқдамиз.

Сиз азиз дўстларга чин қалбдан кўнгилли учрашувлар тилаймиз, республикамиз бўйлаб мароқли ва самарали саёҳат қилишингизни тилаймиз.

Ўртоқлар! Туркман адабиёти ва санъатининг Ўзбекистондаги декадаси шонли пайтда бошланмоқда. Мамлакатимиз куни кеча Улуғ Октябрнинг 49 йиллигини нишонлади ва Совет ҳокимиятининг эллигинчи, юбилей йилига қадам қўйди.

Қардошларча дўстлик билан иноқлашган, партия теварагида жипслашган, Ленин байроғидан баҳра олган СССР халқлари Ватанимиз қудратини тағин ҳам юксалтириш, экономика ва маданиятни янада ривожлантириш, коммунизм қурилишида янги-янги ғалабаларни қўлга киритиш иштиёқида ғайратга, ижодий кучларга тўлиб-тошган ҳолда шонли эллик йиллик сари бормоқдалар.

Ана шу завқ-шавқли даврда сиз, маданият арбобларининг роли алоҳида каттадир. Сизларнинг ҳар бир асарингиз улуғ давримизга муносиб бўлсин. Сизларнинг ҳар бир чиқишингиз жонажон партиямизни, севикли Ватанимизни, совет кишилари қалбининг беқиёс гўзаллигини шарафласин.

Туркманистон ва Ўзбекистон адабиёт ва санъат арбоблари ўзларининг Ватан ва халқ олдидаги бурчларини шараф билан бажарадилар, деб ишонч билдиришга рухсат бергайсиз.

Қардош туркман халқининг ажойиб маданияти гуллаб-яшнайверсин! Дўстлигимиз, барча совет халқларининг дўстлиги тобора мустаҳкамланаверсин! Жонажон Совет Ватанимиз равнақ топсин ва мустаҳкамланаверсин! Яшасин жонажон Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети!

Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Овезов Туркманистон Компартияси Марказий Комитети, Туркманистон Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг топширувига мувофиқ, қардош республиканинг барча меҳнаткашлари номидан Ўзбекистон меҳнаткашларига самимий салом топширади.

Туркманлар ва ўзбеклар, дейди у, қардош халқлардир. Бизнинг тақдиримиз бир хил. Биз озодлик ва мустақиллик учун, Советлар ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун қўлга қўл беришиб бирга курашдик, ишлаб чиқарувчи кучларни, фан ва маданиятни бирга ривожлантирмоқдамиз.

Улуғ Ленин, у яратган ва тарбиялаб ўстирган Коммунистик партия халқларимизни жаҳолат ва ҳуқуқсизликдан социалистик қурилишнинг порлоқ йўлига чиқарганликларидан беҳад

(Охири учинчи бетда).

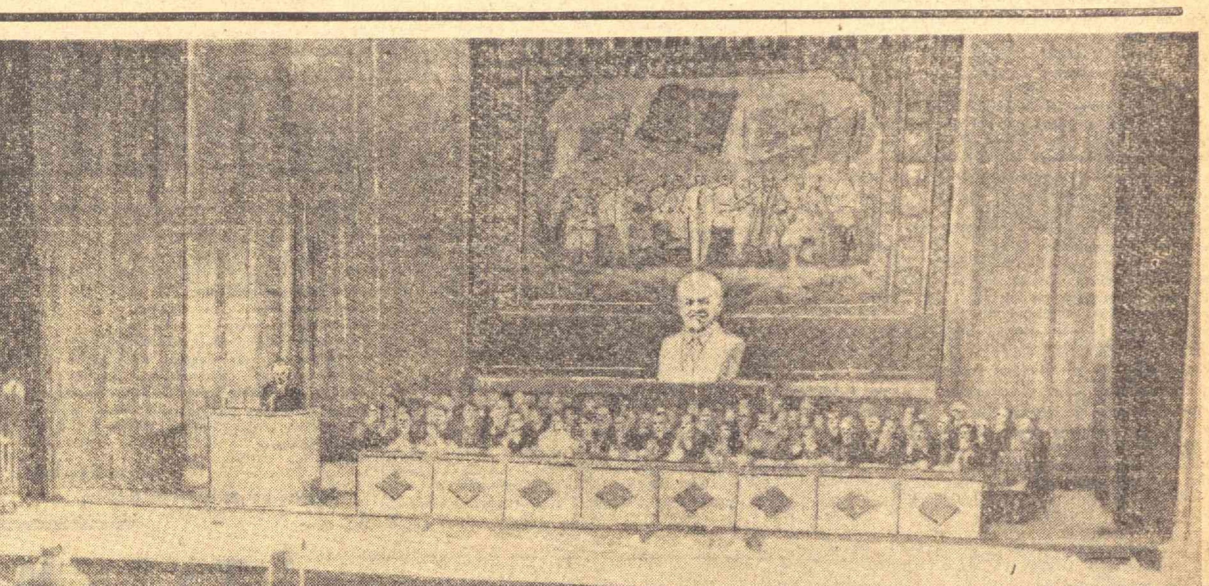

Туркманистон адабиёти ва санъа ти декадасининг тантанали очилиши.

А. Тўраев фотолари.

Икки қардош халқ мутафаккирла рининг учрашуви.

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ БОЛГАРИЯГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан 12 ноябрда Софияга Болгария Компартиясининг IX съездига жўнаб кетди.

Внуково аэродромида делегацияни Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, Д. Ф. Устинов ва бошқа ўртоқлар узатиб қолдилар. (ТАСС).

* * *

СОФИЯ, 12 ноябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси Болгария Коммунистик партияси IX съездида қатнашмоқ учун бугун Софияга келди.

МИННАТДОРЧИЛИК

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Вьетнам Демократик Республикасининг Бош министри Фам Ван Донгдан телеграмма олди.

Фам Ван Донг Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети, Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати ва Вьетнам халқи номидан Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши олиб бораётган адолатли ва зафарли курашида унга пролетар интернационализми руҳида бераётган бебаҳо ёрдами ва мадади учун Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, ҳукуматига ва халқига чин кўнгилдан миннатдорчилик билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чуқур қайғу билан маълум қиладиларки, Ўзбекистон КП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бўлим мудири **Ашот Меликсетович ДАДАСЯНЦ** узоқ давом этган оғир касалликдан кейин 1966 йил 12 ноябрда вафот этди.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 11 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — ҳайдалган ер

Самарқанд	20,6
Тошкент	18,9
Андижон	7,8
Фарғона	7,2
Сирдарё	6,8
Бухоро	4,7
Хоразм	4,1
ҚҚ АССР	3,1
Сурхондарё	1,3
Қашқадарё	0,8
Республика бўйича:	9,3

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 12 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

ҚҚ АССР	0,57	118,84	0,65	114,23
САМАРҚАНД	0,65	113,78	0,37	114,42
ХОРАЗМ	0,52	112,72	0,26	113,37
ТОШКЕНТ	0.19	108,75	0,04	119,55
ҚАШҚАДАРЕ	0,29	108,24	0,24	124,83
БУХОРО	0,34	106,11	0,40	122,54
СУРХОНДАРЕ	0,41	105,04	0,12	101,42
ФАРҒОНА	0,60	103,77	0,34	123,64
АНДИЖОН	0,43	103,14	0,40	119,12
СИРДАРЕ	0,41	100,21	0,12	102,13
РЕСПУБЛИКА БУЙИЧА:	0,46	106,76	0,26	113,43

ДЎСТЛИК ҚЎШИҚЛАРИ ЯНГРАЙВЕРСИН!

СЕВИМЛИ ШОИР

Қардош туркман халқининг улкан санъаткори Қора Сейтлиев ўзининг кўп қиррали ижоди билан совет китобхонларининг севимли ёзувчиларидан бирига айланган.

Қора Сейтлиев ёшлигидан Навоий, Фузулий, Махтумқули, Огоҳий асарларини кунт билан ўрганди. Шунингдек рус классик адабиётининг улкан намояндалари Пушкин, Лермонтов асарларини қизиқиб ўқиди. Улардан баъзиларини ўз тилига таржима қилди.

Қора Сейтлиев бошланғич маълумотни ўз қишлоғида олди. Кейинчалик Ашхободдаги педагогика билим юртида ўқиди. Сўнг ўқишни Қизилрободдаги педрабфакнинг туркман тили ва адабиёти факультетида давом эттирди.

Қора Сейтлиев рабфакда ўқиб юрган чоғларида мактаб ҳамда комсомол ёшлар ҳаётидан, шунингдек Ленин, Ватан, партия ҳақидаги темаларида ёзган шеърлари билан область, республика вақтли матбуотларида тез-тез кўриниб турди.

Орадан кўп ўтмай Қора Сейтлиев ўзининг илмий-назарий билимларини янада ошириш мақсадида қардош Озарбайжон республикасининг пойтахти Бокуга ўқишга жўнайди. Боку адиб учун иккинчи дорилфунун бўлди. У Боку педагогика институтининг тил ва адабиёт факультетида сабоқ олди. У ердаги адабий ҳаётга фаол қатнашди. Қардош Озарбайжон адабиётининг улкан сўз санъаткорлари — Самад Вурғун, Сулаймон Рустам, Меҳди Гусайн, Мирзо Иброҳим, Марварид Дилбозий, Али Нозим, Расул Ризо каби қалам соҳиблари билан яқиндан алоқада бўлди.

Озарбайжон ССР халқ шоири, Давлат мукофоти лауреати Сулаймон Рустам (Али Аббос ўғли) Қора Сейтлиев ҳақида мана бундай дейди: «Қора Сейтлиев аслини олганда бизнинг шоиримиз. У ўзининг назарий билимини бизда (Озарбайжонда) олди. Шеър ёзишнинг нозик «сир»ларини ҳам бизларнинг давраларимизда юриб ўргани». Шундан сўнг Қора Сейтлиев илмий маълумотларни мустаҳкамлаб ижод этишга астойдил киришди.

Шоир илк ижодий меваларини йиғиб «Шоирнинг лирикаси» номи билан 1941 йилда нашр эттиради. Она-Ватан мадҳияси, доҳий Ленинга бўлган муҳаббат, партия ва халққа бўлган садоқат, табиатга бўлган мафтунлик бу тўпламнинг мундарижасини ташкил этади.

Равшанки, жангу-жадал йилларида туркман шоирлари ҳам ўз қаламларини найзага айлантириб, фашизмга қарши оловли ўт очган эдилар. Қора Сейтлиев ўз қаламкаш дўстлари Берди Кербобоев, Ўроз Тожиниёзов, Омонтурди Оламушов, Шоли Кекилов, Раҳмат Сайидов, Товшан Эсеновалар билан бир сафда туриб ижод этди. Урушнинг қизғин бир пайтида «Илҳом севинчлари» (1943) номли шеърлар тўплами босилиб чиқади. Тўпламга кирган «Шоирнинг қасамёди», «Ватан», «Москва гўзал», «Халқим», «Озод Ватан», «Қурбон Турди мадҳияси», «Санитарка» каби сиёсий публицистик руҳ билан суғорилган поэтик асарлари туркман совет поэзиясида катта ўринни эгаллайди.

Улуғ Ватан уруши йилларида жанговар шеър билан бир қаторда одамхўр ёвузларга қарши халқ нафрати тўлиб-тошган қўшиқлар ҳам зарур эди. Ана шу вазифани туркман адабиётида Қора Сейтлиев шараф ва илҳом билан бажарди. Шу даврда «Маяковский», «Погонли қиз», «Баҳор саломи», «Илгари бос», «Ватан учун» сингари қўшиқлари туркман солдатларининг ҳамда халқининг гимнига айланиб кетди.

Қора Сейтлиев туркман совет адабиётида ўзига хос овозга эга бўлган қалби оташ шоирлардан биридир. У ўзининг «Ленин», «Ашхобод», «Баҳор айёми», «Жон каналим» поэтик асарлари билан туркман шеъриятини яна бир босқич юқори кўтарди. «Канал» номли поэмаси алоҳида диққатга сазовор. Асрлар бўйи сув ташналигида ҳориган туркман халқининг Ленин нигоҳи билан эришилган улкан ғалабалари бадиий образлар орқали характерли деталлар билан тасвирланган.

Туркманистоннинг кўзга кўринган маданият арбоби, республика Олий Советининг депутати Қора Сейтлиев Ҳиндистонга қилган сафаридан олган таъсуротлари асосида «Ҳиндистон гули» номли китоб ёзди.

Қора Сейтлиев фақат шоир ва ёзувчи бўлиб қолмасдан драматург ҳамдир. Ҳусайн Мухторов билан биргаликда туркман интеллигенцияси ҳаётидан ҳикоя қилувчи «Жаҳон», «Кумуш сўзлаяжак» номли драмаларини ёзди. Бу асар туркман, рус ва бошка қардош халқлар театрларида намойиш қилиняпти.

Дўстлик ва қардошликни ҳамиша улуғлаб келган Қора Сейтлиев серқуёш республикамизда бир неча бор бўлган. Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Уйғун, Шайхзода, Миртемир, Зулфия, Ҳамид Ғулом каби шоирлар билан бир неча бор ижодий суҳбатларда бўлган. Шунинг учун ҳам у меҳмондўст тошкентликларнинг суҳбатига ҳамиша муштоқ:

Ҳар ерда янгича турмушдан нишон,
Буни ҳаёт ўзи қилади тасдиқ
Мен ва дўстим —
Мендек шоиру меҳмон.
Тошкент бўйлаб қанча йўлларни босдик
Куёшли кун эди...
Яшнар
Яшил ранг,
Ишқибоз боқардик дил яйраб ҳар он.

Талантли шоир, ёзувчи, таржимон, драматург, жамоатчи Қора Сейтлиевнинг ижоди камол топиб, ривожланиб боряпти. Биз қардошимиз, қондошимиз улкан бадиий сўз санъаткори Қора Сейтлиевнинг ижоди янада баркамол бўлишининг тилакдошимиз.

Муҳаммад ШАРИПОВ,
филология фанлари кандидати.

Суратда: Тошкент Санъат саройида очилган туркман фотовиставкасида.

А. Умаров фотоси.

ҚАРДОШ ТУРКМАНИСТОН КИТОБЛАРИ ВИСТАВКАСИ

Нашриётларнинг ходимлари, ёзувчилар, журналистлар ва китоб ҳаваскорлари, шунингдек Ўзбекистонда ўтказилаётган Туркманистон адабиёти ва санъати декадасининг қатнашчилари 12 ноябрь эрталаб Тошкентдаги Санъат саройига тўпландилар.

Бу ерда қардош республика китоб виставкасининг стендлари бор эди. Виставкани Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси З. И. Есенбоев очди.

Туркманистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг раиси Н. Омонов Туркманистонда нашриёт ишининг ривожланиши тўғрисида тўпланганларга гапириб берди.

Нури БАЙРАМ

ОДАМ

Демагил: — Қамашар ҳавонинг юзи,
Мезон учиб келар, қовжирар ўтлар —
Бирдан бекилар-у чашмалар кўзи,
Бирдан сўлиб тушар яшил дарахтлар.
Мезон учиб келар, қовжирар ўтлар!

Чўлларнинг устида гирдибод туриб,
Кун шуъласи кўздан сурилар узоқ.
Денгизлар остида дунё ўзгариб,
Тепасида яшил камалак — қўноқ.
Бомбалар синалар, дунё қовурдоқ.

Демагил: — Солинар ҳавонинг юзи,
Сен кулмасанг, кўкда қуёш тутилар.
Демагил: — Кўр бўлар чашмалар кўзи,
Сен кулмасанг, гуллар чоки йиртилар.
Сен кулмасанг, чах-чах қилмас тўтилар.

Сендан бурун сўнмас осмонда юлдуз,
Сендан бурун туман чалмас тоғ бошин,
Сенсиз маъносиздир кеча ва кундуз,
Сенсиз баҳору ёз билмас гуллашин,
Сендан бурун булут тўкмас кўзёшин.

Эй одам!
Бу олам сенинг қўлингда!
Сенга боғлиқ унинг мунгги, иқболи!
Истасанг, қора дуд сузар кўлингда,
Истасанг қор ёғар ва урар дўли,
Сенга боғлиқ яшаш кайфи, иқболи!

Эй одам!
Атом бор сенинг қўлингда!
Истасанг, оламни гул қилажаксан,
Шимол тунин ёруғ кун қилажаксан,
Сувни бол, шабнамни дур қилажаксан.
Истасанг, баҳорни кул қилажаксан!

Эй одам!
Атом бор сенинг қўлингда!
Сен ёпилма десанг, осмон ёпилмас.
Сен йиқилма десанг, турмас тўфонлар.
Йўқ десанг, дарахтлар, гуллар чопилмас,
Бу турмушдан сира нуқсон топилмас!

Эй одам!
Атом бор сенинг қўлингда!
Сен тинч бўлсанг — чўл тинч, олмос тоғлар тинч,
Сен тинч бўлсанг — гул тинч, қирмиз боғлар тинч,
Сенч тинч бўлсанг — чўл тинч, ие яйдоқлар тинч,
Сен тинч бўлсанг — чўл тинч, яқин-йироқлар тинч.

С. АКБАРИЙ таржимаси.

ОНА

Менинг экқан гулларимни
Қучиб уни ҳидлар онам,
Менинг куйчи бу дилимни
Завққа тўлиб тинглар онам.
Мангу ёшсан, навбаҳорсан,
Юрагимнинг илҳомисан.
Қудратлисан, пурвиқорсан,
Сен чашмаий дил жомимсан.
Менинг оёқ-қўлларимга
Сен ҳаракат бердинг, онам.
Менинг дала-боғларимга
Сен баракат бердинг, онам.
Азиз тупроқ, жоним сенсан,
Онам — меҳрибоним сенсан.
Жонажоним она тупроқ,
Сен меҳнаткаш, кўкси гулсан.
Бахтиёрмиз сен-ла ҳарчоқ,
Арзир сендан минг ўргилсам.
Меҳрибоним, она тупроқ,
Дард кўрмасин ўғилларинг.
Тинч ҳаётда ўсиб-яшнаб,
Гуркирасин боғ-гулларинг!

НАЗАРМАТ таржимаси.

Суратда: Чоржўй Давлат филармониясининг халқ рақс ансамбли артистларидан бир группаси.

И. Глауберзон фотоси.

ТУРКМАН ЛАТИФАЛАРИ

Камина ва мулла Пир

ТОШОВУЗДА ҳаммага маълум ва машҳур бўлган Пир деган бир мулла яшарди. Унинг сўзга усталиги, донолиги ва хасислиги тўғрисидаги довруғ бутун Амударё воҳасига тарқалган эди.

Камина «Бу мулла ҳақиқатан ҳам олдига тушадигани топилмайдиган айёр ва ақлли одаммикин? Бир кўриб келайчи...» деб, эшагига минди-да, йўлга тушди.

Эшон (у эшонлар авлодидан эди) уни, гарчи машҳур Камина эканлигини билмаса ҳам, яхши кутиб олди.

— Хўш, хизмат? — деб сўради у шоирдан дилкашлик билан.

— Сизга шогирд тушгани келдим, тақсир. Кейинчалик сизга ўхшаган мулла бўлиш ниятидаман, — деди Камина.

— Майли, — деди эшон, — шогирдим бўлсанг бўлақол.

Эртасига эрталаб эшон шогирдларини барвақт уйғотиб, ишга ҳайдади. Шогирдлар ер чопиб, эшоннинг экинларини парвариш қилишарди. Унинг ўзи бўлса қўлларини орқасига қилиб олиб, у ёқдан-бу ёққа юрар, ишлаётганлардан бир зум ҳам кўзини узмасди.

Камина ҳам қўлларини орқасига қилиб, ишлаётганлар тепасида у ёқдан-бу ёққа юраверди.

— Ҳа, сен нега дангасалик қиляпсан? — деди эшон уни кўриб қолиб. — ахир «сизга шогирд тушаман» демабмидинг. Шогирд бўлганингдан кейин бошқа шогирдларимга ўхшаб ишлагин-да!

Камина бошини чайқаб қўйди:

— Йўқ, сиз гапни айлантирманг, — деди у, — мен бу ерга шогирдларингиздан эмас, ўзингиздан таълим олгани келганман. Шунинг учун ҳам сиз нима қилсангиз, мен ҳам шуни қиляпман, тақсир.

Эшон ўз ҳузурига шогирд қиёфасида кимнинг келганини энди билди. Каминага кулги бўлмайин деб, қўлига кетмон олди-да, шогирдларининг қаторига кириб, ишлайверди...

Сафар олдидан

ҚУРБОН ҳайити ҳам етиб келди. Узоқ бир овулдан кишилар келишиб, эшонни жанозага таклиф қилиб кетишди.

Камина «мени ҳам олиб кетинг» деб илтимос қилди.

Эшон рози бўлди. Отларни эгарлаш учун отхонага киришди. Шунда уларнинг оёқлари остидан бир тезакчи орқасидан итариб кетаётган гўнгқўнғиз чиқиб қолди.

Эшоннинг кайфи чоғ эди. Негаки, кетаётган жойидан катта манфаат кўришини биларди. У қўнғизга қараб, ҳазиллашди:

— Камина, мана буни қара. Бу — гўнгқўнғиз эмас лаш-лушини уйига ташиб кетаётган қашшоқ туркман.

У шундай деди-да, отларнинг олдига борди.

Камина қўнғизнинг олдида қолиб, уни бир чўп билан туртди. Қўнғиз таққа тўхтаб, олдинги оёқларини кўтарди.

— Ҳой эшон, — деди Камина,— Сиз янглишибсиз. Бу қўнғиз қашшоқ эмас, мулла экан. Мен уни тўхтатган эдим, у дарҳол фотиҳага қўл очди. Мана қаранг, чамаси «бу ишим учун менга ҳақ тўлайди» деб ўйлаяпти.

— Ҳа шайтон, — деди эшон, — ҳамавақт гап сенда кетади-я.

— Ҳа, худди сўнгги чақа муллада кетгандай... — деди Камина ҳозиржавоблик билан.

Мулла—эшак

ЖАНОЗА ўқиб бўлингач, эшонни овқатланиш учун ўтовга таклиф қилишди.

Бу ерда уни иззат-эҳтиром билан қарши олишиб, энг тўрга ўтқазишди. Каминанинг усти-бошига қараб бўлмасди. Лекин, ҳар ҳолда эшон билан бирга келганини назарда тутиб, унга ҳам жой беришди.

У бир чеккага ўтириб, узатилган пиёлани қўлига олди-да, хўриллатиб ича бошлади. Шунда беихтиёр ҳамма унга қаради.

— Чойни секинроқ ичадилар-да. Яхши эмас, — деб тартибга чақирди эшон.

— Нега энди секинроқ ичарканман, — деди Камина. — Ўғирликка ўрганган одамлар сиз айтгандай ҳамма ишни секин, ими-жимида қилишади. Мен бўлсам ҳеч қачон ҳеч кимнинг ҳеч нимасини ўғирлаганим йўқ.

Эшон Камина унинг ўзига шама қилаётганини тушуниб, гина қила бошлади:

— Секинроқ ичгин деб айтаётганимки, хўриллатиб ичиш одобдан эмас. Сен шундай хўриллатиб ичяпсанки, туя ичяптими, деб ўйлаш мумкин.

— Тўғри айтасиз, тақсир, — деб гапни илиб кетди Камина, — камбағал одам туядай ишлайди, у ичаётганда ҳам туя ичяптими, деб ўйлаш мумкин. Агар мен эшон бўлганимда эди, чойни ҳечам товуш чиқармай ичардим. Ўшанда ҳар қандай одам ҳам «буни эшак ичяпти» деб айтарди.

Шайтонлар

ЖАНОЗАДАН кейин эшон билан Камина уйга қайтиб келишарди. Каминадан қаттиқ ўпкаланган эшон лом-мим демай, қош-қовоғини солиб борарди. У Каминага гапириб, обрў тополмаслигига тушунганлиги учун ҳам тилини тийиб борарди.

Бир вақт уларнинг қаршисидан қўшни овулдаги тўйга кетаётган икки бахши чиқиб қолди. Улар эшонни кўришлари билан дуторларини чопонларининг ичига бекитиб олишди.

Аламини кимдан олишини билмай келаётган эшон заҳрини бахшиларга сочди:

— Ҳа шайтонлар! — деди у Каминага қараб. — Бирор ерда сал ўйин-кулги бўлиқолгудай бўлса, худди шайтон думини ликиллатиб боргандай, булар ҳам дуторларини кўтариб бориб, ҳозиру-нозир бўлиб туришади.

Камина хахолаб кулиб юборди-да, дарҳол жавоб қайтарди:

— Ҳе, булар ҳақиқий шайтонлардан эмас. Нега деганингизда, одамларнинг ўйин кулгисига боришади. Ҳақиқий шайтонлар одам ўлган жойда пайдо бўлади.

Жанозадан қайтиб келаётган эшон бу гап кимга қарата айтилаётганини билиб турса ҳам, Камина билан гап талаша олмаслигига кўзи етиб, жимгина кетаверди.

Ш. ШОРАҲМЕДОВ таржимаси.

АЗИЗ МЕҲМОНЛАРИМИЗ

БЎЁҚЛАР ЖИЛВАСИ

Кейинги йилларда қардош туркман халқи тасвирий санъатида ажойиб талантлар етишиб чиқмоқда. Ҳаёт гўзалликларини полотноларда жилвалантирувчилар сафида Иззат Қиличевнинг ҳам номи бор. Бу талантли рассом И. Е. Репин номли институтда таълим олди. И. Қиличев 1954 йилдан бери республика ҳамда Бутуниттифоқ тасвирий санъат кўргазмаларида ўз асарлари билан қатнашиб келади. У кўпинча сюжетли картиналар ва психологик портретлар чизади.

Рассомнинг «Жун қирқувчилар» картинаси меҳнат темасига бағишланган. Шарафли касб эгалари — чўпонларнинг сермашаққат, лекин завқли ишлари меҳр ва маҳорат билан тараннум этилади.

«Гилам тўқувчилар» полотносига боқар экансиз туркман қиз ва жувонларининг кўз нури, юрак меҳри билан йўғрилган, ҳусн-жамолидан ранг олган гулдор гиламлар жилваси хаёлингизни ром этади. Миллий руҳ унга шундай усталик билан сингдирилганки, кўриб ҳавасингиз келади. Иш шароити, қиз-жувонларнинг кийим-боши — ҳаммаси ҳаётий. Асар чуқур лиризм билан суғорилган.

Иззат Қиличев портрет жанрида ҳам самарали ишламоқда. «Гўзал», «Мен ва онам», «Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ёзмурод Оразсахатов портрети» каби асарлари шулар жумласидандир.

Умуман, рассомнинг қайси бир полотносига назар ташламанг, унда жозиба, янги ритм, оригиналликни кўрасиз. Ҳозир Иззат Қиличевнинг ижоди айни камолот босқичида.

Жонажон диёримизнинг пойтахтида ўтаётган ўн кунликда Иззат Қиличев ҳам азиз меҳмонимиз бўлиб турибди. Туркман тасвирий санъати кўргазмасида эса кўп рассомлар қатори И. Қиличевнинг мўйқаламига мансуб асарларни кўришингиз мумкин.

Бу талантли санъаткорга янада ижодий равнақ тилаймиз.

Т. ОДИЛБЕКОВ,
санъатшунос.

Бизнинг интервьюлар...

ОҒА-ИНИЛАРМИЗ

Мен Ўзбекистонга келганимдан беҳад шодман. Ўзбеклар менга қадрдон бўлиб қолишган. Сўлим Фарғона водийсида, қадимий Бухорода истиқомат қилиб, бу халқнинг меҳмоннавозлигини кўрганман. Бундан ташқари мен ҳар гал Тошовузга келганимда албатта гўзал Хива шаҳрида бўлиб, уни зиёрат қиламан.

Мен ўзбек халқи билан туркман халқи мусобақалашиб, давлат пахта планларини бу йил катта кўтаринкилик билан ошириб бажарганликларидан жуда ҳам қувонаман.

Ўзбек ва туркман халқларининг оғаларча биродарлиги абадулабад яшайверсин.

Чори АШИРОВ,
шоир.

АБАДИЙ БИРГАМИЗ

Ўзбекистон ва Туркманистон кинематографчиларининг қалин дўстлиги мени ғоят қувонтиради. Биз икки қардош халқ маданиятини ривожлантириш, шакллантириш, гуллаб-яшнатиш учун ўзаро алоқалар қилиб келамиз. Биз ўзбек кино санъатининг кейинги йилларда эришган катта ютуқларидан хурсандмиз. Айниқса, сўнгги йилларда яратилган экран асарлари билан танишиб шодландик.

Ўзбекистонда туркман адабиёти ва санъати декадасининг ўтиши муносабати билан биз ҳам қатор фильмлар олиб келдик. Фильмларимизнинг қанчалик ҳаётий ва ҳаққонийлиги ўзбек томошабинлари эътиборига ҳавола.

Икки халқ кинематографчиларининг дўстлиги яшай ва яшнайверсин.

Олти ҚАРЛИЕВ,
кинорежиссёр, СССР халқ артисти.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МУКОФОТ МУБОРАК, ҚЎРИҚЛИКЛАР!*)

Ўзбекистон ССР Мирзачўлдаги сув хўжалиги қурилиши ва ерларни ўзлаштириш илғорларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида

Мирзачўлдаги сув хўжалиги иншоотларини лойиҳалашда, қуриш ва ерларни ўзлаштиришда юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун қуйидагилар мукофотлансинлар:

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

46. **Назаренко** Николай Константинович — «Ирсовхозстроймонтаж» трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармаси слесарь-монтажчилар бригадири.

47. **Пашигорев** Валентин Семенович — Ўзбекистон Компартияси Ильич район комитетининг секретари.

48. **Пашкевич** Анатолий Александрович — Мирзачўлни ўзлаштириш бошқармаси 4-қурилаётган корхоналар дирекциясининг директори.

49. **Переспкин** Виктор Васильевич — «Голодностепгэсстрой» бошқармасининг электр пайвандчиси.

50. **Петухов** Анатолий Дмитриевич — «Голодностепстрой» энергия хўжалиги бошқармасининг электр монтери.

51. **Раззоқов** Саттор — «Стройиндустрия» тресги ихтисослаштирилган бошқармаси экскаваторининг машинисти.

52. **Раҳмонов** Абдуфаттоҳ — Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг тракторчиси.

53. **Реетенко** Василий Иванович — «Янгиерводстрой» трести 3-механизациялаштирилган ишлар бошқармасининг бульдозер машинисти.

54. **Рогачев** Василий Тимофеевич — Ўзбекистон Компартияси Ильич район комитетининг бўлим мудири.

55. **Романов** Леонид Иванович — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети сув хўжалиги бўлимининг инструктори.

56. **Рудометкин** Владимир Михайлович — «Мирзачульсовхозстрой» тресги 5-қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи.

57. **Русов** Нил Павлович — «Узбекгидроэнергострой» трестига қарашли механизациялаштирилган ишлар бошқармаси Мирзачўл участкасининг бульдозер машинисти.

58. **Сагиянц** Акоп Михайлович — «Средазгипроводхлопок» институти директорининг ўринбосари.

59. **Сонбназаров** Холмурат — Сирдарё область Ильич районидаги Волков номли совхознинг пахта суғорувчиси.

60. **Салохов** Хўжаталислом Салохутдинович — «Голодностепстрой» Гулистон ремонт-механика заводининг электр пайвандчиси.

61. **Саримсоқов** Қулбек — Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг слесари.

62. **Тоиров** Абдулхай — «Главсредазирсовхозстрой» бошқармасининг бошлиғи.

63. **Таннишев** Тулеген — «Голодностепстрой» 6-автотранспорт конторасининг шофери.

64. **Тербах** Давид Соломонович — Сирдарё область Ильич районидаги Волков номли совхознинг тракторчиси.

65. **Терзоглос** Никос Дмитрис — «Средазгипроводхлопок» институтининг бош мутахассиси.

66. **Трацевская** Надежда Фоминична — «Голодностепстрой» медицина-санитария қисми касалхонаси бўлимининг мудири.

67. **Турубар** Николай Прокофьевич — «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли Бекобод темир бетон буюмлар заводининг бош инженери.

68. **Ўрозбоев** Отимқул — Сирдарё область, Ильич районидаги 17-совхоз ишчиси.

69. **Филатов** Николай Михайлович — «Голодностепстрой» йўл-қурилиш бошқармасининг экскаватор машинисти.

70. **Франк** Яков Яковлевич — «Янгиерводстрой» трестига қарашли автотранспорт конторасининг автокран машинисти.

71. **Хабибраҳманов** Адгам — «Голодностепстрой» йўл-қурилиш бошқармасининг бульдозер машинисти.

72. **Храмов** Петр Алексеевич — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 2-ер текислаш ишлари бошқармасининг бош механиги.

73. **Худойбердиев** Саъдулла — Сирдарё область Ильич районидаги Гагарин номли тажриба совхозининг бульдозер машинисти.

74. **Чернишев** Андрей Сергеевич — «Средазгипроводхлопок» институти лойиҳа группасининг раҳбари.

75. **Шокиров** Жониқул — «Голодностепстрой»га қарашли 4-автотранспорт конторасининг бўлим бошлиғи.

76. **Швецов** Владимир Иванович — «Голодностепгэсстрой» бошқармасининг участка бошлиғи.

77. **Эбулисов** Халит — «Сантехмонтаж» бошқармасининг экскаватор машинисти.

78. **Эшқулов** Каримберди — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхоз партқомининг секретари.

79. **Йўлдошев** Рўзимурот — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли 11-қурилиш-монтаж бошқармасининг шофери.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Алдангаров** Хўжабой — Сирдарё область, Ильич районидаги 17-совхозининг тракторчиси.

2. **Оллоёров** Уммат — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхозининг бўлим бошқарувчиси.

3. **Андреев** Василий Петрович — «Ирсовхозстроймонтаж» трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг слесарь-монтажчиси.

4. **Асатуров** Борис Давидович — «Голодностепстрой» энергия хўжалиги бошқармасининг бошлиғи.

5. **Борқиев** Абдураим — «Сантехмонтаж» бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

1) Боши газетанинг 10 ва 11 ноябрь сонларида босилган.

ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

(Боши биринчи бетда).

бахтиёрмиз. Улуғ рус халқининг, ленинчи Коммунистик партия бошчилигидаги ишчилар синфининг қардошларча ёрдами туфайли туркман халқи қисқа тарихий муддат ичида иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётнинг барча соҳаларида [illegible] ва ҳозирги вақтда мамлакатимиздаги барча халқлар билан бирга [illegible] коммунистик жамият қурмоқда.

Ўртоқ Овезов Ўзбекистон халқ хўжалигини ривожлантиришда Туркманистон эришган муваффақиятларга батафсил тўхталиб, республика пахтакорларининг ютуқларини алоҳида таъкидлади. У, туркман халқи Ўзбекистон пахтакорлари эришган муваффақиятлардан гоят хурсанд, дейди.

СССР халқларининг социалистик интернационализм принципларига асосланган бузилмас дўстлиги, деб таъкидлади ўртоқ Овезов, эришган барча ютуқларимизнинг энг муҳим асосларидан биридир. [illegible]

Қардошлик алоқалари ўзбек ва туркман халқларини маҳкам бирлаштириб турибди. Бир вақтлар Амударё нифоқ дарёси ҳисобланар эди. Эндиликда эса, у дўстлик дарёсига айланди. Хўжаликларимизнинг, ўзаро манфаатларимизнинг муштараклигини кўрсатувчи мисолларни деярли ҳар қадамда учратиш мумкин. [illegible] Туркманистон ва Ўзбекистон меҳнаткашлари биргаликда қурган Дарёлиқ ва Озерний коллекторлари чиндан ҳам дўстлик коллекторлари бўлди.

Қардошларча ўзаро ҳамкорлик, беғараз ёрдам намуналари жуда кўп. Туркманистонда жуда катта Қорақум канали қурила бошлаганда барча республикалар ва биринчи навбатда рус ва ўзбек халқлари бизга ёрдам қўлини узатдилар. [illegible] Туркманистон пахтакорларининг бу йил эришган муваффақиятларида ўзбек пахтакорлари тажрибасининг катта ҳиссаси бор, десак муболаға қилмаган бўламиз. [illegible]

Халқларимизнинг қардошлик алоқалари фан соҳасида ҳам мустаҳкам ривожланиб бормоқда. [illegible] «Туркманистон Коммунистик партияси тарихи» яратилди.

Халқимизнинг «Дўстлар бошига иш тушганда синалади», деган доно мақоли бор. 1948 йилда Ашхободда табиий офат — зилзила рўй берган вақтда ўзбек халқининг туркман халқига кўрсатган қардошлик ёрдамини у ҳеч қачон унутмайди. [illegible]

[illegible] Маҳтумқули ва Алишер Навоий [illegible] Алишер Навоийнинг прогрессив фикрлари туркман халқига ҳам, ўзбек халқига ҳам бир хилда яқин ва азиздир, бу фикрлар халқларимизнинг дўст-лигини, уларнинг маънавий қардошлигини мустаҳкамлади.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси халқларимизнинг ўзаро муносабатларида янги босқични очиб берди.

Туркманистон интеллигенциясининг кўпгина таниқли намояндалари Тошкентда билим олдилар. Тошкент консерваторияси, Островский номидаги театр-бадиий институти ва бошқа шу каби олий ўқув юртлари республикамиз учун кўплаб юқори малакали кадрлар тайёрлаб берди. Шу олий ўқув юртларини тамомлаб чиққан мутахассислар Туркманистон музика ва театр санъатини ривожлантириш ишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Сиз декада кунларида ана шу мутахассисларнинг кўплари билан учрашасиз.

Туркман китобхонлари ўзбек ёзувчиларининг асарларини ўз она тилида ўқимоқдалар. Драматургларингизнинг пьесалари театрларимиз саҳналарида муваффақиятли қўйилмоқда. Бу эса, китобхонларимизни ҳам, томошабинларни ҳам, ижодий ходимларимизни ҳам бойитмоқда.

Рус тили бизнинг маданий ҳаётимизда гоят катта роль ўйнамоқда. Бизнинг иккинчи она тилимиз бўлиб қолган рус тили билимимиз доирасини, имкониятларимизни беқиёс кенгайтирмоқда. Ўзбек адибларининг туркман тилига ҳозирча таржима қилинмаган асарларини рус тилига қилинган таржималаридан ўқиймиз. Жаҳон адабиёти ва санъатининг энг яхши намуналари эса, буюк ва ажойиб рус тили туфайлигина ҳаммамизнинг мулкимиз бўлиб қолди-ку, ахир. Ана шу рус тилининг ўзи ўзбек ва туркман ёзувчиларининг асарларини жаҳон майдонига чиқармоқда.

Азиз ўртоқлар! Биз мамлакатимизда коммунизм қурилиши авж олдирилган даврда яшамоқдамиз. Миллий маданият гуллаб яшнаши билан бир қаторда СССР халқларининг маънавий яқинлашуви, бир-бирларининг адабиёт ва санъатини бойитиш процесси рўй бермоқда. Бизнинг партиямиз ана шу процессни янада ривожлантиришга, кенгайтиришга, такомиллаштиришга ёрдам берувчи ҳамма чораларни кўрмоқда.

Бизда яхши ва мустаҳкам традиция тусини олган миллий маданиятлар декадалари бу соҳада катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Бу декадалар миллий маданиятларимизни бир-бирига яқинлаштиришга ва ўзаро бойитишга ёрдам бермоқда.

Биз, коммунистлар Владимир Ильич Ленин васиятларини муқаддас билиб, миллий маданиятларнинг ўзаро бойиб ва яқинлашиб боришига бутун чоралар билан ҳамиша кўмаклашишимиз лозим. Ҳозирги вақтда эришаётган ва келгусида эришадиган ютуқларимизнинг гарови худди ана шундадир. Бунда илғор рус маданияти етакчи роль ўйнайди.

Ҳозирги вақтда Совет Шарқидаги республикалар Осиё ва Африкадаги кўп асрлик мустамлака зулмидан халос бўлаётган кўпгина мамлакатлар учун сўнмас машъал бўлиб қолди. Тошкент Осиё қитъасидаги сиёсий марказлардан бирига айланди. Ҳиндистон ва Покистон ҳукуматларининг бошлиқлари худди шу ерда учрашдилар. Улар ана шу учрашувда шу давлатлар ўртасидаги келишмовчиликларни тинч бартараф этиш йўлини топдилар.

Азиз дўстлар! Ўзбекистонда ўтказиладиган Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси қардош халқларимиз маданиятини янада ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди, ёзувчиларимизни ва санъат арбобларимизни ғоявий чуқур ва бадиий етук янги асарлар яратишга илҳомлантиради, халқларимиз ўртасидаги дўстликни янада кўпроқ мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонч билдиришга ижозат бергайсиз.

Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси қардош халқларимиз социалистик маданиятининг чинакам байрами бўлади, ленинча доно ғоялар тантанаси, совет социалистик адабиёти ва санъатини ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришиш гарови бўлади.

Ажойиб меҳмондўстлигингиз учун раҳмат сизга, қадрдонлар! Барча ғалабаларимиз ташкилотчиси ва илҳомчиси — Коммунистик партияга шон-шарафлар!

Туркманистондан келган меҳмонлар залда ҳозир бўлганларнинг қарсаклари остида барча меҳнаткашларнинг улуғ йўлбошчиси, Коммунистик партия ва кўп миллатли совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин портрети бўлган чиройли гиламни ўзбек халқига туҳфа қиладилар.

...Маҳтумқули ва Алишер Навоий номидаги театрларнинг ана шу улкан залига таклиф қилинганларга саҳна қуёшнинг заррин нурларини, туркман гиламларининг ранго-ранг бўёқларини инъом қилади.

Улуғ Ленин, жонажон Коммунистик партия тўғрисидаги, Ватанимиз халқларининг дўстлиги ҳақидаги шеърий мисралар янграйди. Байрам концерти ҳамма қатнашчиларининг хори шеърий табрик сўзларини такрорлайди.

Артист Г. Гоманюк Қ. Сейтлиевнинг шеърларини ўқийди.

Шу пайт саҳна «Пахта» вальсини ижро этувчи йигит ва қизларга тўлиб кетади. Туркманистон ССР давлат халқ рақс ансамблининг артистлари бу рақсни далалардаги зўр ғалаба билан ўзбек халқини табриклаш учун унга туҳфа қилиб келтиришибди.

СССР халқ артисти Аннагул Аннақулиева саҳнага чиқади. Томошабинлар Д. Овезов билан Ю. Мейтуснинг «Лайли ва Мажнун» операсидан у ижро этган арияни самимий кутиб олишади.

Туркманистон республикасида хизмат кўрсатган бахши Х. Аннамуродов томошабинларга Навоийни мадҳ этувчи қўшиқни айтиб беради. Бахшидан кейин раққослар чиқишиб, «бахшилар мушоираси» деган хореографик номерни кўрсатишади.

Даштга обҳаёт келтирган, янги ерларни суғорган Қорақум канали туркманлар диёрининг ифтихоридир. Каналга бағишлаб қўшиқлар тўқилмоқда, шеърлар ёзилмоқда. Қўшиқ сатрларига жон киргандек бўлади, қизлар каналнинг жилвадор тўлқинлари ёнида рақсга тушадилар. Рақснинг ўзига ҳам «Қорақум канали соҳилида» деб ном қўйилган.

Залдагилар композитор М. Чориевни самимий кутиб олишади, у ўзининг «Байрам дастурхони» деган қўшиғини ижро этади.

Рақс кетидан қўшиқ, келади, опера ариясига балет манзараси уланиб кетаверади. Туркманистон ССР халқ артистлари А. Қурбонов, Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ҳамда санъат арбоблари С. Жафарова, М. Шоҳбердиева, А. Эсадов, В. Оғажонов, Х. Оллонуров, А. Кондюкова, А. Жўлғаев, С. Айрапетян, К. Қулиев, Н. Нухатов, артистлардан Г. Мусаева, Ю. Пурсиянов, А. Пурсиянов, М. Мередов, Р. Тўраева ва ўз чиқишлари билан заррин қуёш ўлкаси тўғрисида гўзал шоирона эртак тўқиган бошқа кўпгина санъаткорлар ўз ўлкасининг бутун бойлигини, санъатининг ҳамма дурдоналарини Ўзбекистонга, Навоий номли театр залига келтиришган эди.

Туркманистон адабиёти ва санъати байрами бошланди. Байрам бу ердан, Ўзбекистон пойтахтидан зўр жарангдор тўлқин бўлиб, бутун республикага ёйилади ва буюк Маҳтумқули авлодларининг қўшиқлари Фарғона боғларида янграйди, Амударё ва Сирдарё тўлқинларининг оҳангига қўшилиб кетади, қадимий Бухоро ва Самарқанд кўчаларига ва майдонларига бориб етади.

(ЎзТАГ).

АШОТ МЕЛИКСЕТОВИЧ ДАДАСЯНЦ

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бўлим мудири, 1939 йилдан КПСС аъзоси Ашот Меликсетович Дадасянц узоқ давом этган оғир касалликдан кейин 1966 йил 12 ноябрда вафот этди.

Ҳормас-толмас меҳнаткаш, ўзининг жуда кўп йиллик умрини республикада ирригация ва мелиорацияни ривожлантиришга сарф этган содиқ ўртоқ орамиздан кетди.

А. М. Дадасянц 1909 йилда Андижон шаҳрида туғилди. 1937 йилда Тошкентдаги Ирригация инженерлари ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институтини тамомлагандан кейин Самарқанд областининг сув хўжалиги ташкилотларида раҳбар инженерлик лавозимларида ишлади.

А. М. Дадасянц 1941 йилдан бошлаб Улуғ Ватан урушида қатнашди. У совет Армияси сафидан қайтиб келгач Самарқанддаги лойиҳалаш-қидирув конторасига бошчилик қилди, 1946 йилдан 1962 йилгача эса суғориш системалари область бошқармасининг бошлиғи бўлиб ишлади.

А. М. Дадасянц 1962 йилда «Средазгипроводхлопок» лойиҳалаш институтининг директори қилиб тайинланди. 1964 йилда эса Ўзбекистон КП Марказий Комитетига ишлаш учун ўтказилди. А. М. Дадасянц Ўзбекистон КП Марказий Комитети сув хўжалиги бўлимининг мудири бўлиб ишлар экан, республикада суғориш системаларини лойиҳалаштиришда, қуришда ва улардан фойдаланишда жуда кўп меҳнатини ва бой тажрибасини сарф этди.

А. М. Дадасянц меҳнаткашлар депутатлари область Советининг депутати, Самарқанд область партия комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездида эса Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг аъзолигига кандидат қилиб сайланди.

А. М. Дадасянц Улуғ Ватан уруши йилларида қўмондонликнинг жанговар топшириқларини намунали бажарганлиги, шунингдек социалистик қурилиш ишида кўрсатган хизматлари учун II- даражали Ватан уруши ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан икки марта, «Ҳурмат белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотланди, унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» унвони берилди.

Ашот Меликсетович Дадасянцнинг ёрқин хотираси қалбларимизда доимо сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, Р. Қ. Қурбонов, Е. С. Насриддинова, В. Г. Ломоносов, И. Г. Анисимкин, Н. Т. Ляшченко, М. М. Мусахонов, Н. М. Матчонов, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдураззоқов, С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов, С. О. Азимов, Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, И. В. Марцинюк, А. Р. Хўжаев, М. З. Мирзааҳмедов, С. А. Асомов, К. К. Камолов, Н. М. Маҳмудов, Қ. М. Муртазоев, Н. М. Муродов, Б. Р. Раҳимов, С. Н. Усмонов, А. Ҳ. Ҳайдаров, Ф. Ш. Шамсутдинов, А. А. Хўжаев, А. И. Охунжонов, Я. Т. Зокиров, Т. Г. Зинин, Д. И. Мангельдин, А. И. Тихомиров, Г. М. Орлов, М. Р. Рамазонов, М. М. Раҳмонқулов, М. С. Саидов, А. У. Салимов, А. С. Султонхўжаев, Р. К. Шонеъматов, С. Ш. Шермуҳамедов, Ж. Қ. Хўжаев, М. И. Мешчеркин, И. В. Бабков, С. М. Мамарасулов, М. Ж. Худойбердиев, А. А. Саркисов, Н. Р. Ҳамроев.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети А. М. Дадасянцни дафн этишни уюштириш учун С. Р. Расулов (раис), Ж. Қ. Хўжаев, Я. Т. Зокиров, Ф. Н. Нажимов, П. М. Тимофеевлардан иборат комиссия тузди.

А. М. ДАДАСЯНЦНИ ДАФН ЭТИШНИ УЮШТИРУВЧИ КОМИССИЯДАН

Марҳум Ашот Меликсетович Дадасянц жасади солинган тобут 1966 йил 14 ноябрда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залига қўйилади.

Меҳнаткашлар марҳум билан соат 14 дан соат 16 гача видолашувлари мумкин.

Дафн маросими 14 ноябрь соат 17 да Боткин кўчасидаги қабристонда ўтказилади.

ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИМИЗ

Коммунист Турғун Деҳқонов бошлиқ звено 1-«Оққўрғон» совхозидаги энг илғор коллективлардан бири. Звено аъзолари бу йил 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» топширдилар. Деҳқоновнинг ўзи машинада 120 тонна пахта терди. Суратда: Т. Деҳқонов.

А. Мальцев фотоси.

6. **Ботиров** Бердиқул — «Янгиерпромстрой»га қарашли қурилиш-монтаж бошқармасининг бетончиси.

7. **Боглай** Николай Павлович — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли механизациялаштирилган қурилиш бошқармасининг шофери.

8. **Бочкова** Валентина Семеновна — «Голодностепстрой» бўлим бошлиғининг ўринбосари.

9. **Булахова** Мария Петровна — «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли Бекобод ғишт заводининг садчиги.

10. **Вонгай** Николай Михайлович — «Голодностепстрой»га қарашли Гулистон ремонт-механика заводининг электр пайвандчиси.

11. **Газетдинова** Тангида Камаевна — «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг сувоқчиси.

12. **Гарипова** Насиха — Сирдарё область, Жиззах районидаги «Пахтакор» совхозининг диспетчери.

13. **Герц** Нелли Ивановна — «Ержарсовхозстрой» трестининг бўлим бошлиғи.

14. **Горбунов** Михаил Яковлевич — «Узгипросельстрой» институти лойиҳа бош инженери.

15. **Горлов** Виктор Николаевич — «Промстройматериал» трестига қарашли Жиззах бинокорлик материаллари комбинатининг пайвандчилар бригадири.

16. **Гукасов** Игорь Христофорович — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 3-механизациялаштирилган ишлар бошқармаси марказий ремонт устахонасининг бошлиғи.

17. **Гусев** Иван Федорович — «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 5-қурилиш-монтаж бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи.

18. **Дубинкин** Рем Николаевич — «Голодностепстрой» 4-автотранспорт конторасининг шофери.

19. **Дўстматов** Кароматулло — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 2-ер текислаш ишлари бошқармасининг скреперчиси.

20. **Желнов** Иван Алексеевич — «Средазгипроводхлопок» институтининг бўлим бошлиғи.

21. **Жумалиев** Бахберген — Сирдарё область, Ильич районидаги 17-совхоз касаба союзи ишчилар комитетининг раиси.

22. **Зайнутдинов** Нишон — «Дренажстрой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг тракторчиси.

23. **Замалиева** Сария Атауловна — «Голодностепстрой» йўл-қурилиш бошқармасининг ишчиси.

24. **Злобиянтова** Вера Яковлевна — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 9-қурилиш-монтаж бошқармасининг бетончиси.

25. **Золотухин** Иван Дмитриевич — «Промстройматериали» трестига қарашли Янгиер сополдренаж қувурлар заводи слесарлари бригадири.

(Давоми бор).

СУНЬ ЯТ-СЕН ТУҒИЛГАНИГА 100 ЙИЛ ТЎЛДИ

Содиқ дўст

1924 йилнинг ноябрь ойи. Бутун дунё меҳнаткашлари жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг ташкил топганига 7 йил тўлган кунни нишонламоқда. Бу шонли сана узоқ Хитойдаги Кантон шаҳри (Гуан-чжоу) — революционер-демократ Сунь Ят-сен бошлиқ революцион ҳукумат пойтахтида ҳам худди Москвадагидек тантанали равишда байрам қилинди.

Минглаб ишчилар, солдатлар ва ўқувчилар Кантон кўчаларига чиқишди. Намойишчилар олдида нутқ сўзларкан, Сунь Ят-сен Совет Иттифоқини Хитойнинг яккаю ягона чин дўсти деб таърифлади. У, Октябрь революцияси Хитойдаги миллий революция учун намунадир, деб атади.

Сунь Ят-сен буржуа-революцион ҳаракатида узоқ йиллар иштирок этганлиги ва бу даврда жуда кўп воқеаларни бошидан кечирганлиги сабабли Октябрь революциясининг Хитой тақдирига ҳал қилувчи таъсир кўрсатиши мумкинлигини ва СССР билан мустаҳкам алоқа ўрнатиш зарурлигини тушуниб етган эди.

Сунь Ят-сен 1866 йил 12 ноябрда камбағал деҳқон оиласида туғилади. Болалик ва ўсмирлик йилларида у Хитой халқининг чет эл мустамлакачилари ва манжуриялик ҳукмдорлар томонидан аёвсиз эзилганлигининг гувоҳи бўлган ва шундаёқ ўзининг бутун умрини халқ оммасининг аҳволини яхшилаш учун курашга сафарбар этишга қарор қилган эди.

Сунь Ят-сен раҳбарлигида Хитойда дастлабки буржуа революцион ташкилотлари — «Хитойни тиклаш иттифоқи» (1894 йил) ва «Хитой бирлашган революцион иттифоқи» (1905 йил) ташкил этилди. У ўша давр учун илғор деб ҳисобланган Манжурия монархиясини йиқитиш, демократик республика тузиш ва мамлакатда ҳуқуқларни тенглаштириш каби ўша давр учун илғор деб ҳисобланган программани олға сурди. Бу программани амалга ошириш учун ҳаракат қиларкан, Сунь Ят-сен ўз ташкилотларининг аъзоларини бир неча марта қуролли қўзғолонга бошлади. Бу қўзғолонларнинг ҳаммаси ўша даврда Сунь Ят-сеннинг антиимпериалистик шиорларни олға суришдан ва курашга кенг халқ оммасини жалб қилишдан қўрққанлиги, ўша давр Хитой миллий буржуазиясининг табиатан иккиламчи характеридан келиб чиқадиган қатор объектив ва субъектив сабабларга кўра мағлубиятга учради.

1911 йилдаги революция натижасида Хитойда монархия йиқитилди. Сунь Ят-сен Хитой Республикасининг вақтли президенти бўлиб қолди. Бироқ, кейинчалик у ички реакция ва империалистик давлатларнинг тазйиқи остида ҳокимиятни уларнинг хизматкори Юань Ши-кайга бўшатиб беришга мажбур бўлди. Революция мағлубиятга учрагандан кейин Сунь Ят-сен империализмнинг Хитойдаги мустамлакачилик сиёсатини оммавий равишда кескин фош қила бошлади. Бироқ, у мамлакатда революцион ҳаракат тушкунликка учраганлигидан аниқроқ сиёсий программани олдинга сура олмади. У боши берк кўчага кириб қолди. Уни бундан фақат Россиядаги Октябрь революциясининг ғалабаси олиб чиқди.

Сунь Ят-сен ўз асарларида ва амалий фаолиятида Совет Россиясининг тажрибасига тез-тез мурожаат қилар ва ўз маслакдошларини ундан ўрганишга чақирарди.

Сунь Ят-сен гоминдан партиясининг Октябрь революциясига ва Совет Россиясининг тажрибасига салбий муносабатда бўлган арбобларига масъул лавозимларни ишониш мумкин эмас деб ҳисоблади. 1924 йилнинг октябрь ойидаги хатларидан бирида у шундай деб ёзган эди: «Ҳозир Россиянинг тажрибасини ўрганмасдан туриб, революция қилиш хом хаёл нарсадир. Лекин Ху Хань-минь бу тажрибани ўрганишга ишончни йўқотиб қўйди. Табиийки, уни Революцион комитетга киритмаслик керак. Ишимизнинг муваффақияти учун шундай қилсак яхши бўлади... Ван Цзин-вэй ҳам рус революциясининг тарафдори эмас. Уни ҳам комитетга киритмаса бўлаверади. Партиямизнинг бундан кейинги революцион кураши, агар Россиядан ўрганмайдиган бўлсак, натижасиз бўлаверади».

1923 йили Сунь Ят-сен СССР билан дўстлик, Хитой Коммунистик партияси билан дўстлик ва ишчилар ҳамда деҳқонлар оммасига таянишдан иборат уч асосий сиёсий қондасини олға сурди. Бу билан у ўзининг «уч халқ принципи» тўғрисидаги назариясига туб ўзгаришлар киритди. У Совет Иттифоқи билан дўстликка алоҳида эътибор берди ва Хитойда империализм ҳукмронлигига қарши кескин кураш олиб бориш кераклигини қайд қилди.

Совет кишилари билан шахсий алоқалар, ташқи ишлар халқ комиссари Г. В. Чичерин билан тез-тез хат ёзишиб туришлар Сунь Ят-сеннинг СССР сиёсатини ва Хитой билан Совет Иттифоқи ўртасида мустаҳкам қардошларча муносабатларнинг зарурлигини янада яхшироқ тушунишига ёрдам берди. Сунь Ят-сен жаҳонда ягона социалистик мамлакат эришган жуда катта ютуқлар ва унинг ташқи сиёсатидан қалбдан қувонарди. У социалистик давлатнинг ташқи сиёсати «кучлиларни жиловлаб қўйиш ва кучсизларга ёрдам бериш, ҳақиқатни қўллаб-қувватлашга» қаратилгандир, деб айтарди.

Сунь Ят-сен В. И. Ленинни жуда ҳам ҳурмат қилар ва севарди. 1924 йилнинг 25 январида гоминданнинг биринчи съезди мажлисида сўзга чиқиб, Лениннинг вафоти тўғрисида хабар олингандан кейин Сунь Ят-сен бундай деди: «Рус революцияси революция доҳийси Ленин олиб борган фидокорона кураш туфайли, унинг ишни йўлга қўйиш ва ташкилотчиликдаги моҳирлиги туфайли жаҳон революцион ҳаракати тарихида мисли кўрилмаган жуда катта ютуқларга ва муваффақиятларга эришди. Ленин — революцион ғалабаларнинг буюк ташкилотчиси, революция генийси, революционернинг ажойиб намунасидир».

Хитойда Сунь Ят-сенни Совет Иттифоқининг жуда катта дўсти сифатида танишади. Юз йиллик юбилейи арафасида унинг хотираси «қизил соқчилар» томонидан ҳақорат қилинди. Афсуски, «қизил соқчилар»нинг ҳаракатлари Хитой Коммунистик партияси раҳбарлари томонидан маъқулланмоқда. Нанкинда «хунвэйбинлар» Сунь Ят-сен мавзолейидан унинг бронзадан қилинган бюстларини олиб ташладилар. Кантонда эса Сунь Ят-сеннинг ҳайкалини пьедесталдан олиб ташлаб, ўрнига Мао Цзэ-дуннинг ҳайкалчасини қўйишга ҳаракат қилдилар.

Совет кишилари Хитой халқининг шонли фарзанди Сунь Ят-сенни жуда ҳурмат қиладилар. Бизнинг мамлакатимизда, В. И. Ленин айтганидек, «мағрурлик ва қаҳрамонлик билан тўлиб-тошган революцион демократ»нинг ҳаёти ва фаолиятидан кўпгина фактлар жуда кенг маълумдир. Сунь Ят-сеннинг иқтисодий, сиёсий ва фалсафий қарашларига кўпгина китоблар ва мақолалар бағишланган. СССРда Сунь Ят-сеннинг ҳаёти ва фаолиятига доир барча материаллар зўр эътибор билан тўпланмоқда ва эҳтиётлик билан сақланмоқда.

Маълумки, Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлари ҳозир бизнинг партиямиз ва совет кишиларига нисбатан нодўстона, Сунь Ят-сеннинг васиятларига тамоман зид ва марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализми принципларига бутунлай қарама-қарши сиёсат юргизмоқдалар. Совет кишилари бутун дунё прогрессив жамоатчилиги билан биргаликда буюк Хитой революционер-демократи туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлар эканлар, Сунь Ят-сен зўр эҳтирос билан олдинга суриб келган СССР ва Хитой халқлари дўстлиги ҳар қандай қийинчиликлар ва тўсқинликларга қарамасдан янада ривожланаверади ва мустаҳкамланаверади, деб ишонч билдирадилар.

А. ВОЛОХОВА,
тарих фанлари кандидати.

Ўзбекистон ССР районларида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг бориши ҳақида 1966 йил 10 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРИНГ

Биринчи стун — область ва районлар, иккинчи стун — тайёрланган дағал хашак, учинчи стун — силос бостириш.

БОЕВУТ	149,1	125,1
Пахтаорол	107,5	84,2
Сирдарё	107,3	119,8
Жиззах	106,6	64,8
Зомин	103,8	62,6
Фориш	103,0	75,0
Киров	100,0	96,1
Гулистон	93,3	68,7
Еттисой	75,8	71,5
Янгиер	63,0	60,4
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	100,8	83,7
Хива	101,6	84,0
Гурлан	101,2	72,5
Урганч	100,5	100,4
Янгиариқ	100,2	86,2
Ҳазорасп	100,1	87,2
Шовот	100,0	90,0
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	100,6	85,8
Термиз	121,3	69,6
Жарқўрғон	109,7	102,0
Шўрчи	102,3	57,2

Бойсун	102,2	104,3
Шеробод	101,9*	48,8
Денов	89,5	88,4
Сариосиё	89,1	118,5
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	100,3	82,5
Бўз	101,6	51,8
Учқўрғон	97,8	96,0
Чуст	95,8	90,0
Наманган	94,7	67,0
Балиқчи	92,3*	46,6
Москва	91,9	78,6
Хўжаобод	90,8	89,0
Избоскан	90,4	90,1
Қўрғонтепа	86,3	73,7
Задарё	86,1	96,1
Андижон	85,7	84,5
Янгиқўрғон	84,5	87,7
Ленин	80,7	101,3
АНДИЖОН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	90,1	82,4
Охунбобоев	104,3	87,3
Ленинград	102,0	132,2

Киров	94,5	82,5
Қува	94,4	131,5
Бағдод	86,3	76,0
Ўзбекистон	83,2	60,1
Поп	81,0	91,5
Олтиариқ	77,2	68,2
Фарғона	57,0	67,3
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	86,2	85,0
Оржоникидзе	108,6	101,6
Калинин	97,5	93,6
Юқори Чирчиқ	92,7	90,9
Янгийўл	87,9	82,8
Бўка	87,2	78,5
Ўрта Чирчиқ	74,0	99,5
Оққўрғон	71,4	116,7
Бекобод	49,9	44,6
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	84,2	90,2
Самарқанд	104,1	81,0

Пайариқ	101,2	42,2
Ургут	100,0	100,3
Ғаллаорол	89,0	34,0
Булунғур	86,9	65,2
Нурота	84,5	48,9
Каттақўрғон	82,7	40,6
Иштихон	80,6	60,3
Нарпай	79,1	105,0
Хатирчи	78,0	45,5
Пастдарғом	55,4	48,1
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	83,4	59,9
Қўнғирот	81,8	78,3
Тахтакўпир	71,3	91,8
Тўрткўл	68,7	31,5
Амударё	68,5	33,9
Беруний	67,6	29,4
Мўйноқ	63,9	—
Чимбой	61,8	83,0
Хўжайли	60,5	42,2

Кегайли	54,8	86,8
Нукус шаҳри	18,6	62,2
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БЎЙИЧА	66,4	60,5
Конимех	100,0	—
Ромитан	88,5	44,8
Бухоро	88,1	42,4
Навоий	80,7	48,3
Қоракўл	80,5	32,0
Вобкент	70,3	75,1
Коғон	69,4	37,0
Ғиждувон	52,7	63,8
Томди	10,9	—
БУХОРО ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	65,7	50,4
Косон	56,7	34,1
Яккабоғ	53,4	37,5
Шаҳрисабз	46,7	41,8
Чироқчи	45,2	22,4
Қарши	43,1	24,4
Қамаши	42,2	20,4
Ғузор	33,8	12,4
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА	44,7	31,6
РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА	78,9	74,0

* Маълумот аниқланган.

ТАБИАТ ҲОДИСАСИ

«ЮЛДУЗ ЁМҒИРИ» НИМА?

Астроном олимларнинг ҳисобига кўра, шу йилнинг 14-21 ноябрь кунлари планетамиз жуда кичик метеор оқими Леонид орбитасини кесиб ўтади. Бу — кейинги юз йил ичидаги энг кучли «юлдуз ёмғири» бўлиши керак.

Мухбиримиз мана шу табиат ҳодисасини шарҳлаб беришни илтимос қилиб, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия институтининг фотографик астрометрия бўлими мудири, физика-математика фанлари кандидати Абдусалом Латипова мурожаат этди.

Аввало, «юлдуз ёмғири» деганимиз нима [illegible] Маълумки, метеорлар, яъни «учар юлдузлар» жуда майда [illegible] атрофида маълум орбиталар бўйлаб ҳаракат қилиб туради. Ер ҳам Қуёш атрофида айлангани учун маълум вақтларда юқорида айтилган метеор заррачалар оқими билан учрашиб қолади. Ана шундай пайтда кечалари биз осмонда «учар юл-[illegible]

[illegible]

«Юлдуз ёмғири» ҳодисасини атрофлича кузатиш табиат ва Фазо ҳақидаги билимларимизни янада бойитади.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЖАМИЯТ ЮЗ ЁШГА ТЎЛДИ

Мамлакатимиздаги илмий-техника жамиятлари юз ёшга тўлди. Ана шу воқеага бағишлаб 11 ноябрда Тошкент темир йўлчилар маданият саройида илмий-техника жамиятлари республика Советининг тантанали пленуми бўлди. 50 минг кишидан кўпроқ вакили бўлган ана шу оммавий ижодий ташкилотларнинг олимлари, мутахассислари ва ишлаб чиқариш новаторлари бу ерга тўпландилар.

Илмий-техника жамиятлари республика Советининг раиси Ўзбекистон Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси М. З. Хомидхонов юбилейга бағишланган докладида ватан илмий-техника жамиятларининг босиб ўтган катта ва шонли йўлини ёритиб берди. Бу жамиятлар фан, техника ва ишлаб чиқариш арбобларини ўзига жипслаштириб ва бирлаштириб, уларнинг ижодий активлигини халқ хўжалигини ривожлантиришга, КПСС XXIII съездининг тарихий режаларини бажаришга қаратмоқдалар.

Пленумда Ўзбекистон илмий-техника жамиятларига республика касаба союзлари Советининг табрикномаси ўқиб эшиттирилди.

Жамоатчилик олимни муборакбод қилмоқда

Ленин мукофотининг лауреати, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги Ёлқин Холматович Тўрақулов 50 ёшга тўлди. У ўз ҳаётининг 30 йилини актив илмий-педагогик фаолиятга бағишлади.

Ўзбекистон Фанлар академияси, академиянинг ўлка экспериментал медицинаси, Зоология ва паразитология институтлари, Тошкент Давлат университети ва республика Биохимия жамияти 11 ноябрда чақирган юбилей мажлиси олимни муборакбод қилишга бағишланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С Содиқов юбилей мажлисини очди. Тошкент Медицина институтининг ректори К. А. Зуфаров Ё. Х. Тўрақуловнинг катта ижодий йўли ҳақида гапириб берди.

Кўпгина илмий ва жамоат ташкилотларининг вакиллари олим шаънига табрик нутқлари сўзладилар.

Тантанали вазиятда Ё. Х. Тўрақуловга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЕДАКЦИЯСИГА

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги Г. М. Димитров номли 24-мактаб педагогик коллективи мактабнинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан табрик юборган ҳамма ташкилотлар, муассасалар ва алоҳида кишиларга газетангиз орқали чуқур миннатдорчилик изҳор қилади.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 24-мактаб дирекцияси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

ВЬЕТНАМНИНГ ОЗОД ҚИЛИНГАН РАЙОНИДА МИТИНГ

ХАНОЙ. Миллий Озодлик фронти марказий комитети Жанубий Вьетнамнинг озод қилинган районларидан бирида ўтказган митингида Жанубий Вьетнам тинчликни ҳимоя қилиш ҳаракатининг раиси Доктор Фунг Ван Кунг сўзга чиқиб, «Жанубий Вьетнам Озодлик қуролли кучлари ва халқи ғалаба қозонгунча жанг қилишга маҳкам бел боғлаганлар» деди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги муносабати билан ўтказилган шу митингда Миллий Озодлик фронти марказий комитети президиумининг раиси Нгуен Хиу Тхо ҳамда Жанубий Вьетнамдаги бир қанча жамоат ташкилотлари ва партияларнинг вакиллари ҳозир бўлди.

Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши курашига Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқи кўрсатаётган жуда катта ёрдам учун ҳамда Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик фронтининг ҳаққоний позициясини Совет Иттифоқи қўллаб-қувватлаётганлиги учун Фунг Ван Кунг қизғин ташаккур изҳор қилди.

ИРҚЧИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ Жанубий Африка Республикасининг қишлоқ хўжалик техника хизмати ва сув хўжалиги министри Фуш, Жанубий Африка Республикаси гарчи Ғарби-Жанубий Африка территориясига ҳужум қилинишини кутмаса ҳам, бу территорияга қарши ўтказиш мумкин бўлган ҳар қандай уруш ҳаракатларини даф этиш чораларини кўрди, деди.

Фуш Жанубий Африка Республикасини Ғарби-Жанубий Африкани бошқариш учун берилган мандатдан маҳрум қилиш тўғрисида Бирлашган Милатлар Ташкилотининг яқинда қабул қилган қарорига тўхталиб, Жанубий Африка Республикаси ҳукумати «БМТнинг «дўқларига ва масъулиятсиз қарорларига» унчалик катта аҳамият бермайди, деди дейилади Франс Пресс агентлиги мухбирининг хабарида.

Ғарби-Жанубий Африка — Жанубий Африка Республикаси территориясига туташган мамлакат бўлиб, уни Жанубий Африка Республикасининг ирқчи ҳукумати аннексия қилиб олган эди.

НАМИБ ОЗОД МАМЛАКАТ БЎЛИБ ҚОЛАДИ

АДДИС-АБЕБА. Ғарби-Жанубий Африка халқ ташкилотининг Африка Бирлиги ташкилоти ассамблеяси делегатларига топширган мактубида «Намиб (Ғарби-Жанубий Африка) мамлакати озод ва мустақил бўлмагунча, унинг халқи курашни давом эттиришга маҳкам бел боғлаган», дейилади.

Мазкур мактубга қўл қўйган шу ташкилот раиси Сэм Нуйома Ғарби-Жанубий Африкадаги аҳвол ҳақида гапириб, бу территориядаги ҳозирги вазият «хатарли ва портлаш хавфини туғдираётган» вазият бўлиб қолди, деди.

Мазкур мактубда Ғарби-Жанубий Африка халқининг Жанубий Африка Республикаси ирқчиларининг ҳарбий оккупациясига қарши қаҳрамонларча курашаётганлиги ҳақида ҳикоя қилинади. Ватанпарвар кучлар, дейилади мактубда, ирқчи қўшинларга қарши курашмоқдалар ва бир қанча ғалабаларга эришдилар.

Ғарби-Жанубий Африка Халқ ташкилоти партияси мактубнинг охирида Африка Бирлиги ташкилотида қатнашувчи мамлакатларга Намиб мамлакати халқининг ҳаққоний ишини қўллаётганлиги учун, Ғарби-Жанубий Африканинг миллий озодлик ҳаракатига маънавий ва моддий ёрдами учун ташаккур билдирди.

СУРИЯДА ПОМЕШЧИКЛАРНИНГ ЕРИ МУСОДАРА ҚИЛИНМОҚДА

ДАМАШҚ. Сурия ер ислоҳоти министрлиги помешчикларнинг ортиқча ерларидан яна жами 10 минг гектарга яқинини мусодара қилиш тўғрисида декрет чиқарди.

(ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

«ФАРЗАНДИМНИ ЎҚИТИШГА КУЧИМ ЕТМАЙДИ»

Кўпгина капиталистик мамлакатларда саводсизлар йил сайин ортиб бораётир. Бир томондан, ишлаб чиқаришнинг ўсиши билан малакали ишчиларга бўлган талаб кучайса, иккинчи томондан, ана шу ишчилар етарли даражада билим ололмай қолаётирлар.

Бу ўринда АҚШ соғлиқни сақлаш, маориф ва социал таъминот министрлигининг маориф бошқармаси раҳбари Ф. Кеннал берган маълумот диққатга сазовордир. Унда айтилишича, ҳар йили 250 минг бола бошланғич мактабни битиролмай қоляпти, 1 миллион ўқувчи ўрта мактабни ташлаб кетяпти, ишчиларнинг 46 проценти эса етарли даражада малака орттиролмай қолаётир.

Америка Қўшма Штатларидаги 10 миллионга яқин киши ўқишни, ёзишни билмайди ёки чаласавод. Ўн саккизгача ва ундан катта ёшдаги бўлган 23 миллион киши 8 йиллик маълумот даражасидан паст таҳсил олган.

Улуғ Британия ҳукумат комиссиясининг берган маълумотига кўра, Англия ва Уэльс ўқувчиларининг ярмидан кўпроғи бундан 90-100 йил аввал қурилган эски мактабларда таълим олмоқдалар. Минглаб мактаблардаги синфхоналар иситилмайди, ҳатто уларда электр чироқлари ҳам йўқ. Мамлакатда ўқитувчилар етишмайди. Бошланғич мактаблардаги ҳар бир синф ўқувчиларининг сонини 30-40 тага тушириш учун яна 55 минг ўқитувчи керак бўлади.

Франция лицейларига (олий ўқув юртига кириш ҳуқуқини берадиган ўрта мактаблар) 1965 йилда 1.100 минг ўғил-қиз тортилмай қолди. Консультатив комиссия миллий маориф эҳтиёжларига 1965—1970 йиллар учун қўшимча 43 миллиард франк ажратилишини сўради. Ҳукумат бу маблағнинг 40 процентинигина ажратди, холос.

1961 йилдаги аҳолини рўйхатга олиш маълумотларига биноан, Италияда 4 миллионга яқин саводсиз бор. Бундан ташқари, 7 миллиондан ортиқ киши ҳатто бошланғич мактабни ҳам битирмаган. Умуман, салкам 11 миллион италиялик чаласавод бўлиб қолган.

Бу иллатларнинг келиб чиқиш сабаби битта: гарчи Италияда ҳам ўрта маълумот мажбурий ва текин деб эълон қилинган бўлса-да, лекин дарсликлар ва ўқув қуроллари ниҳоятда қиммат. Йиғилган маълумотларга кўра, Флоренция аҳолисининг 25 проценти ва Римдаги баъзи кварталларда яшовчиларнинг 22 проценти «Фарзандимни ўқитишга кучим етмайди», деб жавоб берган. Италиянинг бошқа қолоқ районларида эса аҳвол яна ҳам ачинарли.

(«Коммунист» журналидан).

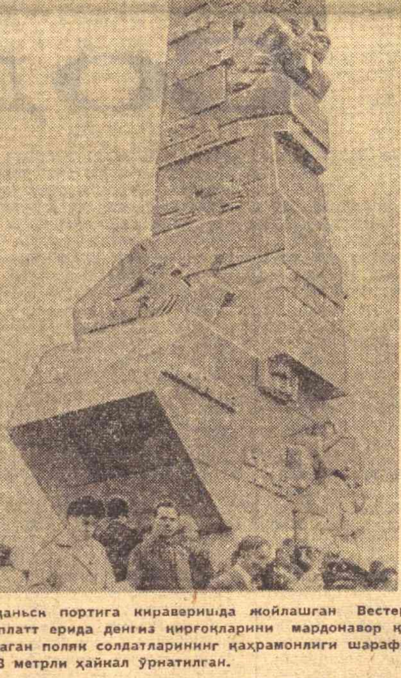

Гданьск портига кираверишда жойлашган Вестерплатт ерида денгиз қирғоқларини мардонавор қўриқлаган поляк солдатларининг қаҳрамонлиги шарафига 23 метрли ҳайкал ўрнатилган.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

Гвинея президенти Секу Туре Конакрида бўлиб ўтган митингда сўзга чиқиб, яқинда Гвинеяга қарши қилинган иғвогарликда Америка империализмининг ролини фош қилиб ташлади. Нотиқ Африка бирлиги ташкилотининг Аддис-Абебада бўладиган ассамблеясига бораётган Гвинея делегацияси аъзоларининг Америка самолётида қамоққа олинганлиги муносабати билан Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг Гана маъмурларига норозилик билдирмаганлигига митинг иштирокчиларининг эътиборини жалб этди.

●

Венгер гражданларидан 5 минг киши бу йил 13 та дўстлик поездида Совет Иттифоқига келиб кетди. Венгрияда Озарбайжон ва Грузия маданияти кунлари муваффақиятли ўтказилди. Украина ва Молдавияда халқ Венгрияси кунлари нишонланди. Венгрия ва Совет Иттифоқининг шаҳарлари — Капошвар ва Калинин, Печ ва Львов, Кечкемет ва Симферополь, Сольнок ва Таллин шаҳарларининг дўстлиги мустаҳкамланди ва янги мазмун билан бойиб бормоқда.

●

Американинг 6 ноябрда учирилган «Лунар орбитер-2» автомат станцияси кеча Ой атрофидаги орбитага чиқиб олди. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг шу тўғридаги хабарида айтилишича, орбитанинг параметрлари, яъни унинг Ойга энг яқин нуқтаси 201 километр ва Ой сатҳидан энг узоқ нуқтаси 1.842 километр.

●

Киншасада расмий равишда эълон қилинган хабарда айтилишича, Конго (Киншаса) билан Бирлашган Араб Республикаси дипломатик муносабатларни элчихоналар даражасида тиклашга қарор қилганлар.

ОЧИҚ НИГОҲ БИЛАН

Гамбург (ГФР) университетининг профессори Анна-Мари Габаин бир гуруҳ туристлар билан Ўзбекистонда бир ҳафта бўлиб, Тошкент, Самарқанд ва Бухорони сайр қилди. Анна-Мари мухбиримиз билан суҳбатда республикамиз ҳақида ўз таассуротларини ҳикоя қилиб берди:

— Биз жуда кўп нарсаларни кўрдик. Туркolog бўлганлигим учун мени сизнинг тилингиз ва адабиётингиз, шу тилда гапирадиган кишилар жуда қизиқтирар эди. Мени, аввало, қадимги маданиятингиз ёдгорликлари ўзига жалб этди. Ўзбекистонда ўтмиш ёдгорликларини асраш, тиклаш йўлида қилинаётган ишлардан гапирадиган бўлсам, шуни айтайки, таассуротларимни сўз билан ифода этишга ожизман: ҳайратда қолдим!

— Сиз қайси ёдгорликларни назарда тутяпсиз?

ЖАҲОН КЎЗИ БИЗДА

□ □

— Мени Темур даврида Самарқандда бунёд этилган ёдгорликлар айниқса қизиқтиради. Умуман олганда, Ўрта Осиёда олиб борилаётган археология ишлари ҳажми шу даражада кенгки, бир янгиликни ўрганиб бўлмасингданоқ яна бошқа бир янгиликни топишмоқдалар. Давлатингиз бу ишларга жуда катта маблағ ажратаётгани ҳам мени ниҳоятда қувонтирди.

— Профессор, янги топилган археология ёдгорликларидан қайси бири Сизда катта таассурот қолдирди?

— Афросиёб ва Панжикентда олиб борилган қазишмалар натижасида топилган нодир ёдгорликлар тўғрисидаги хабар бутун дунёга ёйилди. Бу жуда катта аҳамиятга эга.

— Хўш, Тошкентимиз тўғрисида нима дейсиз?

— Пойтахтингиз кўчаларида сайр қилиб юрганда, мен кишиларга диққат, синчковлик билан назар солдим. Шуни айтайки, биринчидан халқингиз эркин, озод, ўз республикасининг ҳақиқий эгаси эканликлари юриш-туришларидан шундай сезилиб туради. Одамларингиз қувноқ, чеҳраси очиқ. Ўзбеклар самимий, меҳмондўст кишилар. Улар ўз тақдирларидан мамнун эканликлари юзларидаги табассумдан сезилиб турибди.

— Бунинг ажабланадиган жойи йўқ-ку? Мени кечирасиз, бир нарсани сўрамоқчи эдим: Ватанимиз бошига оғир кулфат тушган дамларда Боймирза Ҳайитга ўхшаш бетайинлар сотқинлик қилишган эди. У мамлакетимизнинг гуллаб-яшнаётганини кўраолмай, республикамиз ва унинг халқи шаънига туҳмат-бўҳтонлар ёғдирмоқда. Бу «арбоб»лар ҳозир ҳам ГФРда яшаб, матбуотда қатнашиб туришибди шекилли? Эҳтимол сизнинг таажжубланишингизга ўша «арбоб»ларнинг вайсашлари сабаб бўлгандир?

Профессор Габаин, мен чиндан ҳам ўзбеклар ўз тили, адабиёти ва маданиятини йўқотган, деган гапларни эшитган эдим, деди.

— Лекин, — деб давом этди сўзида Анна-Мари, — мен бу ерда ўз кўзим билан унинг аксини кўриб турибман. Минг эшитгандан бир кўрган афзал экан. Биз Ўзбекистон Фанлар академиясида, Самарқанд университетида ўзбек туркологларининг илмий ишлари билан танишдик. Улар катта муваффақиятларга эришганлар. Уларнинг илмий ишлари билимимизни оширишга ёрдам берди. Самарқанддаги опера театрида «Ҳамза» операсида бўлдик. Бу янги ўзбек операси. Артистларнинг ижрочилик маҳорати юксак. Шу биргина мисолнинг ўзи ҳам ўзбек маданияти «сўнган»идан эмас, балки ривожланаётганидан далолат беради. Бунақа мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

Умуман олганда тил ва адабиётни ривожлантиришда олға қараб катта қадам ташлагансизлар. Ўйлайманки, ўзбеклар ҳеч вақт ўз маданиятларини йўқотмайдилар. Биз Ўзбекистоннинг меҳмони сифатида бу ерга келиб кўрганларимиз, билганларимиз ана шундай дейишга далил бўла олади.

Республикангиз маориф соҳасида ҳам катта ютуқларга эришган. Миллий маданиятингиз барқ уриб ривожланаётгани кишини хурсанд қилади. Сўзимнинг охирида шуни айтмоқчиманки, агар менинг ихтиёрим ўзимда бўлганида Ўзбекистонда ҳеч бўлмаганда яна ярим йил қолган бўлардим...

* * *

Республикамизга очиқ нигоҳ билан ҳақиқатни билиш учун келган киши буни кўради. Бунинг учун ҳар бир нарсага очиқ чеҳра, ҳақиқат кўзи билан қараш керак.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 — Ота-оналар учун. 8.25 — Концерт. 9.30 — Ўзбекистон ССР халқ артисти Саиджон Калонов чалади. 10.30 — Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Шоҳбердиева куйлайди. 11.10 — Экран янгиликлари (рус.). 11.20 — Музикали салом. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун). 13.30 — Туркманистон ССР санъат усталари концерти. 15.20 — Асқад Мухторнинг ижодий портрети. 18.00 — Туркманистон ёшларининг «Баҳор» радиостанцияси «Ёшлик» меҳмони. 18.40 — Қозоқ куйлари. 19.20 — Концерт. 20.00 — Эстрада концерти. 21.20 — Ўзбек халқ куйлари. 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Қўшиқ, рақс ва интермедиялар. 23.10 — Қўшиқлар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 10.30 — Физкультура. 10.55 — Сирли сандиқ (болалар учун). 11.05 — Бахтимиз учун курашганлар. Большевик Артём (мактаб ўқувчилари учун). 11.40 — Дўстим Колька (бадиий фильм).

Рус тилида: 13.05 — Пионерлар «Колокольчик клуби». 13.40 — Кинофильм. 14.10 — Ўқув программаси. 17.00 — Кинофильм (болалар учун). 17.25 — Пионер прожекторы. 18.05 — Телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида: 18.20 — Телевизион миниатюралар («Ёшлик» студияси).

19.00 — Ўзбекистонда Туркманистон адабиёти ва санъати декадаси адабий қисмининг очилиши, адабий қисмдан сўнг — Лўлилар ансамблининг концерти. Қора кўзим (музикали лавҳа).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 13/XI да кундуз Майсаранинг иши, кечқуруи Травиата. Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Шоҳбердиева қатнашади. 14/XI да Аида.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/XI да кечқурун Қотил.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XI да Гули снёҳ. 14/XI да Тошболта ошиқ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 13/XI кеч соат 7 да Декада адабий қисмининг очилиши ва Туркманистон санъат усталари концерти.

14/XI кеч соат 8 да Туркман давлат филармонияси солистларининг концерти.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА («Шапито») — 13/XI кундуз соат 12. 3 ва кеч 7 яримда йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи Иван Рубан, ўзбек цирки коллективи ва қизиқчилар группаси.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ИНФОРМАЦИЯСИ БЮЛЛЕТЕНЛАРИ (ТЎПЛАМЛАРИ)ГА ЁЗИЛИНГ!

«МЕХАНИЗАЦИЯ ХЛОПКОВОДСТВА»

(рус тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади. Обуна ҳақи: йилига — 3 сўм 60 тийин, ҳар бир сони—30 тийин.

Тўпламда илмий текшириш ва конструкторлик ташкилотларининг пахтачиликни комплекс механизациялайдиган янги техника яратиш соҳасидаги ишлари, техникадан фойдаланиш пахтакор хўжаликларда ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва унинг экономикасига доир масалалар, илғор механизаторларнинг иш тажрибаси ёритилади.

«ХЛОПКОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади. Обуна ҳақи: йилига 1 сўм 20 тийин, ҳар бир сони—30 тийин.

Тўплам тармоқ илмий текшириш ташкилотлари ва конструкторлик бюроларининг пахта ва луб саноатида янги техника ва илғор технология яратиш, ундаги ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасидаги иш натижаларини, шунингдек ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибасини ёритади.

«ШЁЛК»

(рус тилида)

Бир йилда 4 марта чиқади. Обуна ҳақи: йилига — 1 сўм 20 тийин, ҳар бир сони—30 тийин.

Тўпламда илмий текшириш ташкилотларининг тутчилик, ипак қурти биологияси, селекцияси ва қурт боқиш, пилла тайёрлаш ҳамда уни дастлабки ишлаш, пилла тортиш соҳасидаги иш натижалари ва фаолиятини координациялаш масалалари, ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибаси ёритилади.

«ЯНГИ ТЕХНИКА» БЮЛЛЕТЕНИ

(Ўзбек тилида)

Бир йилда 12 марта чиқади. Обуна ҳақи: йилига—3 сўм 60 тийин, ҳар бир сони—30 тийин.

Бюллетень илмий текшириш ва лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотлари ишининг натижаларини, саноатнинг барча соҳасида, транспорт, алоқа, қурилиш ва пахтачиликни механизациялашда Ватанимиз ҳамда чет эл фани ва техникаси эришган ютуқларини, ишлаб чиқариш новаторларининг иш тажрибасини ёритади.

Илмий-техника информацияси бюллетенлари ва тўпламлари саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалигининг инженер-техник ходимлари, ишлаб чиқариш новаторлари, илмий-текшириш муассасалари ва лойиҳалаш-конструкторлик бюроларининг ходимлари, техникум ўқувчилари, олий ўқув юртлари студентлари ва ўқитувчилари, шунингдек партия ва совет активига мўлжалланган.

Бюллетенларга «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида ёзилиш мумкин.

Газета ва журналларнинг 1967 йилги республика каталогида илмий-техника информацияси бюллетенлари ва тўпламлари қуйидаги индекслар билан жойлаштирилган: «Механизация хлопководства» — 75214. «Хлопковая промышленность» — 75215. «Шёлк» — 75216. «Янги техника» — 75217. Обуна бўлганда шу индекслардан тегишлисини кўрсатинг.

Обунани қуйидаги адрес бўйича расмийлаштириш мумкин: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 28-уй, «Союзпечать»нинг шаҳар бўлими. Давлат банкининг шаҳар бўлимидаги расчёт счёти. № 144306.

„Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги“ ЖУРНАЛИГА ёзилдингизми?

Ҳар ойда чиқадиган бу илмий-оммабоп журнал колхоз ва совхозларнинг активларига, ишлаб чиқариш бошқармаларининг ходимларига ва барча қишлоқ хўжалик мутахассисларига мўлжалланган.

Журналда қишлоқ хўжалигига оид жуда муҳим масалалар ёритилади, олимлар ва қишлоқ хўжалиги илғорларининг мақолалари босилади, пешқадам хўжаликларнинг намунали тажрибалари мунтазам равишда намойиш қилинади.

Журнал пахта, дон, гўшт, сабзавот, мева, узум, пилла ва бошқа маҳсулотларни тобора кўпроқ етиштириш учун кураш олиб бораётган қишлоқ меҳнаткашларининг доимий кўмакдоши бўлиш вазифасини кўзда тутади.

Обуна баҳоси: 1 йилга — 3 сўм 60 тийин, 6 ойга — 1 сўм 80 тийин. Ҳар сони—30 тийин.

«Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги» журналига 1967 йил учун обуна бўлингиз!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитетнинг бўлим мудири

Ашот Меликсетович ДАДАСЯНЦнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этадилар.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма областларида ҳаво очиқ келади. Шимоли-Шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб туради. 9-14 даража иссиқ бўлади, жанубда ҳарорат 17 даражагача кўтарилади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, кечаси 0-2 даража совуқ, кундузи 11-13 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914. В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш. халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — В34789. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. В37221. Фан. мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005. В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249. В30250. В30251. В30252. В30253. В30254. В30255. В30256. В30257. В30258.

 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р.08915